

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/922 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουνίου 2022

σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1053/2013

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 70,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο χώρος Σένγκεν χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα στηρίζεται στην αποτελεσματική και ουσιαστική εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν από τα κράτη μέλη. Το εν λόγω κεκτημένο περιλαμβάνει μέτρα στον τομέα των εξωτερικών συνόρων, αντισταθμιστικά μέτρα για την απουσία ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και ισχυρό πλαίσιο παρακολούθησης, τα οποία από κοινού ενισχύουν την ελεύθερη κυκλοφορία και εξασφαλίζουν υψηλό επίπεδο ασφάλειας, δικαιοσύνης και προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- (2) Η αξιολόγηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν από ομοτίμους αποτελεί από το 1998 βασικό στοιχείο του χώρου Σένγκεν και συμβάλλει στη διατήρηση υψηλού επιπέδου λογοδοσίας και ανάληψης ευθύνης για τα αποτελέσματα και στην ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών.
- (3) Με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου ⁽²⁾ θεσπίστηκε ειδικός μηχανισμός αξιολόγησης και παρακολούθησης Σένγκεν, τέθηκε δε σε λειτουργία το 2015.
- (4) Προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητά του, ο μηχανισμός αξιολόγησης και παρακολούθησης Σένγκεν θα πρέπει να ενισχυθεί. Ο αναθεωρημένος μηχανισμός αξιολόγησης και παρακολούθησης θα πρέπει να αποσκοπεί στη διατήρηση υψηλού επιπέδου αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών, μέσω της διασφάλισης της αποτελεσματικής εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν από τα κράτη μέλη με βάση τα συμφωνηθέντα κοινά πρότυπα, τις θεμελιώδεις αρχές και τους κανόνες, έτσι ώστε να συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία του χώρου Σένγκεν.

⁽¹⁾ Γνώμη της 7ης Απριλίου 2022 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση ενός μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν και την κατάργηση της απόφασης της εκτελεστικής επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 1998 σχετικά με τη σύσταση της μόνιμης επιτροπής για την αξιολόγηση και την εφαρμογή της σύμβασης Σένγκεν (ΕΕ L 295 της 6.11.2013, σ. 27).

- (5) Ο μηχανισμός αξιολόγησης και παρακολούθησης θα πρέπει να επιτυγχάνει τους στόχους του μέσω αντικειμενικών και αμερόληπτων αξιολογήσεων που θα έχουν τη δυνατότητα να εντοπίζουν γρήγορα ελλείψεις στην εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν, οι οποίες ελλείψεις θα μπορούσαν να διαταράξουν την ορθή λειτουργία του χώρου Σένγκεν, να διασφαλίζουν την ταχεία αντιμετώπιση των εν λόγω ελλείψεων και να δημιουργούν τη βάση για διάλογο σχετικά με τη λειτουργία του χώρου Σένγκεν στο σύνολό του. Σύμφωνα με το άρθρο 70 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με την Επιτροπή, θα πρέπει να προβαίνουν σε αντικειμενική και αμερόληπτη αξιολόγηση της εφαρμογής των πολιτικών της Ένωσης εντός του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Αυτό απαιτεί στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, ισόρροπο καταμερισμό των κοινών ευθυνών και διατήρηση του χαρακτήρα αξιολόγησης από ομοτίμους που έχει το σύστημα. Απαιτεί επίσης ενισχυμένο ρόλο του Συμβουλίου και την εκ του σύνεγγυς συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Δεδομένης της έκτασης των αλλαγών στον μηχανισμό αξιολόγησης και παρακολούθησης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1053/2013, ο εν λόγω κανονισμός θα πρέπει να καταργηθεί και να αντικατασταθεί από νέο κανονισμό.
- (6) Ο μηχανισμός αξιολόγησης και παρακολούθησης θα πρέπει να μπορεί να καλύπτει όλους τους τομείς του κεκτημένου του Σένγκεν – υφιστάμενους και μελλοντικούς, ιδίως τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, την απουσία ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, την πολιτική θεωρήσεων, τις επιστροφές, τα συστήματα πληροφοριών μεγάλης κλίμακας για την υποστήριξη της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν, την αστυνομική συνεργασία, τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις και την προστασία των δεδομένων – εκτός από εκείνους για τους οποίους υπάρχει ήδη ειδικός μηχανισμός αξιολόγησης βάσει του δικαίου της Ένωσης. Ο μηχανισμός αξιολόγησης και παρακολούθησης θα πρέπει να περιλαμβάνει όλη τη σχετική νομοθεσία και τις επιχειρησιακές δραστηριότητες που αποτελούν μέρος του κεκτημένου του Σένγκεν και που συμβάλλουν στη λειτουργία του χώρου Σένγκεν.
- (7) Η ορθή λειτουργία των αρχών οι οποίες εφαρμόζουν το κεκτημένο του Σένγκεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε όλες τις αξιολογήσεις σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 1ης και 2ας Μαρτίου 2012. Η αξιολόγηση θα πρέπει επίσης να καλύπτει τις πρακτικές ιδιωτικών φορέων, όπως αεροπορικών εταιρειών ή εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών, στον βαθμό που εμπλέκονται στην εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν ή επηρεάζονται από αυτήν κατά τη συνεργασία τους με τα κράτη μέλη.
- (8) Δεδομένου του αυξανόμενου ρόλου των οργάνων και οργανισμών της Ένωσης στην εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν, ο μηχανισμός αξιολόγησης και παρακολούθησης θα πρέπει να στηρίζει την επαλήθευση των δραστηριοτήτων των εν λόγω οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, στον βαθμό που επιτελούν καθήκοντα εξ ονόματος των κρατών μελών για να συνδράμουν στην επιχειρησιακή εφαρμογή των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν. Σε αυτό το πλαίσιο, η επαλήθευση των εν λόγω δραστηριοτήτων θα πρέπει να ενσωματώνεται στην αξιολόγηση των κρατών μελών, να αποτυπώνεται στην έκθεση και να διενεργείται με την επιφύλαξη και με πλήρη σεβασμό των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής και των συναφών διοικητικών οργάνων των ενδιαφερόμενων οργάνων και οργανισμών σύμφωνα με τους ιδρυτικούς κανονισμούς τους και τις οικείες διαδικασίες αξιολόγησης και παρακολούθησης. Οσάκις οι αξιολογήσεις εντοπίζουν ελλείψεις σε σχέση με τις δραστηριότητες τις οποίες επιτελούν ή υποστηρίζουν όργανα και οργανισμοί της Ένωσης, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει τα αρμόδια διοικητικά όργανα, καθώς και το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- (9) Οι δραστηριότητες αξιολόγησης και παρακολούθησης θα πρέπει να είναι στοχευμένες, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα από προηγούμενες αξιολογήσεις, αναλύσεις κινδύνου, νέα νομοθετήματα και πληροφορίες που λαμβάνει η Επιτροπή σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και, κατά περίπτωση, τα αποτελέσματα εθνικών μηχανισμών ελέγχου ποιότητας. Θα πρέπει να υποστηρίζονται μέσω ενισχυμένης συνεργασίας με τα όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης που συμμετέχουν στην εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν, προκειμένου να παρέχονται συναφείς πληροφορίες και εμπειρογνωσία για τον σχεδιασμό ή τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων αξιολόγησης ή παρακολούθησης, μέσω της συστηματικής συμμετοχής των εν λόγω οργάνων και οργανισμών στις αξιολογήσεις Σένγκεν, μεταξύ άλλων με τον ορισμό παρατηρητών προκειμένου να συμμετέχουν στις αξιολογήσεις, και μέσω βελτιωμένων αναλύσεων κινδύνου και ανταλλαγής πληροφοριών, μεταξύ άλλων σχετικά με τη διαφθορά και το οργανωμένο έγκλημα, στον βαθμό που ενδέχεται να υπονομεύσουν την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν από τα κράτη μέλη. Η εν λόγω συνεργασία και συμμετοχή αφορά ιδίως τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex), που διέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1986 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (eu-LISA), που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1726 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**), τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Europol) που συστάθηκε με τον

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 και (ΕΕ) 2016/1624 (ΕΕ L 295 της 14.11.2019, σ. 1).

(**) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1726 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (eu-LISA), και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1987/2006 και της απόφασης 2007/533/ΔΕΥ του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1077/2011 (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 99).

κανονισμό (ΕΕ) 2016/794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾, τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 168/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁶⁾ και τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁷⁾. Η συνεργασία θα πρέπει επίσης να καταστεί περισσότερο αμοιβαία και οι οργανισμοί δεν θα πρέπει μόνο να συνεισφέρουν, αλλά και να επωφελούνται από τη συμμετοχή τους στον μηχανισμό αξιολόγησης και παρακολούθησης, διασφαλίζοντας έτσι την ενισχυμένη επιχειρησιακή αντίδρασή τους. Προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων, όταν οι δραστηριότητες οργάνου ή οργανισμού της Ένωσης που συμμετέχει στην εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν, στον βαθμό που ασκούν καθήκοντα εξ ονόματος των κρατών μελών για να συνδράμουν στην επιχειρησιακή εφαρμογή των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, ελέγχονται στο πλαίσιο της αξιολόγησης κράτους μέλους, οι παρατηρητές από όργανο ή οργανισμό της Ένωσης δεν θα πρέπει να συμμετέχουν στις συζητήσεις σχετικά με τα πορίσματα που αφορούν τη δραστηριότητα του εν λόγω οργάνου ή οργανισμού της Ένωσης.

- (10) Η αξιολόγηση τρωτότητας που διενεργείται από τον Frontex αποτελεί μηχανισμό συμπληρωματικό προς τον μηχανισμό αξιολόγησης και παρακολούθησης που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό για τη διασφάλιση του ελέγχου ποιότητας σε επίπεδο Ένωσης και τη διασφάλιση συνεχούς ετοιμότητας τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο για την αντιμετώπιση οποιωνδήποτε προκλήσεων στα εξωτερικά σύνορα. Η εν λόγω αξιολόγηση τρωτότητας θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την προετοιμασία των δραστηριοτήτων αξιολόγησης και παρακολούθησης, εξασφαλίζοντας έτσι επικαιροποιημένη επίγνωση της κατάστασης. Και οι δύο μηχανισμοί αποτελούν συνιστώσα της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων. Οι συνέργειες μεταξύ της αξιολόγησης τρωτότητας και του μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης θα πρέπει να μεγιστοποιηθούν, προκειμένου να διαμορφωθεί μια βελτιωμένη εικόνα της κατάστασης όσον αφορά τη λειτουργία του χώρου Σένγκεν, ενώ αποφεύγονται, στο μέτρο του δυνατού, η αλληλεπικάλυψη των προσπαθειών και οι αντικρουόμενες συστάσεις. Επομένως, θα πρέπει να πραγματοποιείται τακτική ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του Frontex και της Επιτροπής όσον αφορά τα αποτελέσματα αμφότερον των μηχανισμών. Για την ενίσχυση της στρατηγικής επικέντρωσης και την επίτευξη πιο στοχευμένου σχεδιασμού της αξιολόγησης, απαιτείται επίσης περαιτέρω αύξηση των συνεργειών με τους σχετικούς μηχανισμούς και πλατφόρμες που διαχειρίζονται οι οργανισμοί της Ένωσης και οι εθνικές διοικήσεις, όπως η Ευρωπαϊκή Πολυκλαδική Πλατφόρμα κατά των Εγκληματικών Απειλών (EMPACT) και με την εποπτεία που ασκεί η Επιτροπή με την υποστήριξη του eu-LISA όσον αφορά την προετοιμασία των κρατών μελών για την υλοποίηση των σχετικών πληροφοριακών συστημάτων, καθώς και με τα πορίσματα των εθνικών μηχανισμών ελέγχου ποιότητας, εάν συντρέχει περίπτωση.
- (11) Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην επαλήθευση του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν, επιπλέον της αξιολόγησης της ορθής υλοποίησης και εφαρμογής των απαιτήσεων προστασίας δεδομένων του κεκτημένου του Σένγκεν, η οποία διενεργείται με χωριστές αξιολογήσεις. Για να αυξηθεί η ικανότητα του μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης να εντοπίζει παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε σχετικούς τομείς πολιτικής, θα πρέπει να εφαρμοστούν πρόσθετα μέτρα. Οι αξιολογητές Σένγκεν θα πρέπει να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι εν προκειμένω, οι σχετικές πληροφορίες από τον FRA θα πρέπει να χρησιμοποιούνται καλύτερα και οι εμπειρογνώμονές του θα πρέπει να συμμετέχουν καλύτερα στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των αξιολογήσεων. Επίσης, τα στοιχεία που δημοσιοποιούνται ή παρέχονται μέσω ανεξάρτητων μηχανισμών παρακολούθησης ή από ενδιαφερόμενα τρίτα μέρη, με δική τους πρωτοβουλία, όπως από διαμεσολαβητές, αρχές που παρακολουθούν τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, μη κυβερνητικές και διεθνείς οργανώσεις, θα πρέπει να είναι δυνατόν να λαμβάνονται υπόψη κατά τον προγραμματισμό και τον σχεδιασμό των αξιολογήσεων. Κατά την υλοποίηση των αξιολογήσεων, όπως οι διεξαγωγές επισκέψεων, ως οντότητες και τρίτα μέρη που υποστηρίζουν τα κράτη μέλη θα πρέπει να νοούνται όσα συνδέονται με αυτά με νόμο ή σύμβαση και στα οποία επιτρέπεται να εκτελούν ορισμένα καθήκοντα για λογαριασμό τους κατά την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν. Κατά την κατάρτιση των εκδόσεων αξιολόγησης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνο οι πληροφορίες που έχουν επαληθευθεί κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας αξιολόγησης.
- (12) Ο μηχανισμός αξιολόγησης και παρακολούθησης θα πρέπει να καθορίζει διαφανείς, αποτελεσματικούς και σαφείς κανόνες ως προς τις μορφές και τις μεθόδους που θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τις δραστηριότητες αξιολόγησης και παρακολούθησης, τη χρήση άκρως ειδικευμένων εμπειρογνομώνων και τη συνέχεια που θα πρέπει να δίδεται στα πορίσματα των αξιολογήσεων.

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) και την αντικατάσταση και κατάρτιση των αποφάσεων του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ (ΕΕ L 135 της 24.5.2016, σ. 53).

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 168/2007 του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2007, για την ίδρυση Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 53 της 22.2.2007, σ. 1).

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

- (13) Οι μορφές των αξιολογήσεων και οι μέθοδοι θα πρέπει να καταστούν πιο ευέλικτες ώστε να αυξηθεί η αποδοτικότητα του μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης και η ικανότητά του να προσαρμόζεται στις νέες συνθήκες και στις νομοθετικές εξελίξεις, καθώς και να εξορθολογιστεί η χρήση των πόρων των κρατών μελών, της Επιτροπής και των οργάνων και οργανισμών της Ένωσης. Οι περιοδικές αξιολογήσεις μέσω επισκέψεων θα πρέπει να αποτελούν το πρωταρχικό μέσο αξιολόγησης. Απροειδοποίητες αξιολογήσεις και θεματικές αξιολογήσεις θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ισορροπημένα, βάσει αναλύσεων κινδύνου, μετά τη θέσπιση νέας νομοθεσίας ή βάσει πληροφοριών που λαμβάνει η Επιτροπή σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Οι μορφές αξιολόγησης θα πρέπει να καθοριστούν με σαφήνεια. Ανάλογα με τον τομέα πολιτικής και τη φύση της δραστηριότητας αξιολόγησης και παρακολούθησης, ο μηχανισμός αξιολόγησης και παρακολούθησης θα πρέπει να επιτρέπει την αξιολόγηση διαφόρων κρατών μελών ταυτόχρονα και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να δίνει τη δυνατότητα διενέργειας αξιολογήσεων εξ αποστάσεως, εξολοκλήρου ή εν μέρει, και να συνδυάζει την αξιολόγηση διαφορετικών τομέων πολιτικής. Στο πλαίσιο του μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης θα πρέπει να είναι δυνατό να εκπονούνται ολοκληρωμένες εκθέσεις αξιολόγησης των κρατών μελών για την αξιολόγηση των συνολικών επιδόσεων του κάθε κράτους μέλους όσον αφορά την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν.
- (14) Θεματικές αξιολογήσεις θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την ανάλυση των πρακτικών των κρατών μελών κατά την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν. Αυτές θα πρέπει να πραγματοποιούνται για την αξιολόγηση της υλοποίησης σημαντικών νομοθετικών αλλαγών κατά την έναρξη εφαρμογής τους και νέων πρωτοβουλιών, καθώς και για την αξιολόγηση ζητημάτων σε όλους τους τομείς πολιτικής ή τις πρακτικές κρατών μελών που αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις.
- (15) Οι απροειδοποίητες επισκέψεις θα πρέπει, ανάλογα με τον σκοπό τους, να πραγματοποιούνται με σύντομη μόνο προηγούμενη ενημέρωση ή χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και να βασίζονται σε αναλύσεις κινδύνου ή άλλους συναφείς λόγους, κατά περίπτωση. Θα πρέπει να είναι δυνατή η διοργάνωση απροειδοποίητων επισκέψεων για την αξιολόγηση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν στα εσωτερικά σύνορα, καθώς και των αναδυόμενων ή συστημικών προβλημάτων που θα μπορούσαν ενδεχομένως να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στη λειτουργία του χώρου Σένγκεν, ή όταν υπάρχουν λόγοι να θεωρηθεί ότι κράτος μέλος αμελεί σε σοβαρό βαθμό τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το κεκτημένο Σένγκεν. Οι απροειδοποίητες επισκέψεις θα πρέπει κανονικά να πραγματοποιούνται με προειδοποίηση τουλάχιστον 24 ωρών. Απροειδοποίητες επισκέψεις χωρίς προηγούμενη ενημέρωση θα πρέπει να πραγματοποιούνται προκειμένου να επαληθευτεί η συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το κεκτημένο του Σένγκεν, ιδίως στα εσωτερικά σύνορα και ως απόκριση σε τεκμηριωμένες ενδείξεις σχετικά με σοβαρές παραβιάσεις θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν. Στις εν λόγω περιπτώσεις, η προειδοποίηση θα αντέβαινε στον στόχο της επίσκεψης. Οι απροειδοποίητες επισκέψεις για την αξιολόγηση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν που εφαρμόζεται στα εσωτερικά σύνορα θα πρέπει να είναι δυνατό να επαληθεύουν, ιδίως, τη μη διενέργεια συνοριακών ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, καθώς και ότι η άσκηση αστυνομικών εξουσιών ή οποιωνδήποτε άλλων δημόσιων εξουσιών που ασκούνται στον χώρο των εσωτερικών συνόρων δεν έχει ισοδύναμο αποτέλεσμα με τους συνοριακούς ελέγχους.
- (16) Ο προγραμματισμός των δραστηριοτήτων που διεξάγονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού μέσω πολυετών και ετήσιων προγραμμάτων αξιολόγησης έχει ήδη αποδείξει την προστιθέμενη αξία του όσον αφορά τη διασφάλιση προβλεψιμότητας και βεβαιότητας. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, θα πρέπει να εγκρίνει πολυετή και ετήσια προγράμματα αξιολόγησης. Τα εν λόγω προγράμματα θα πρέπει επίσης να έχουν την αναγκαία ευελιξία, ώστε να μπορούν να προσαρμόζονται στον δυναμικό χαρακτήρα του κεκτημένου του Σένγκεν με την πάροδο του χρόνου. Σε περίπτωση ανωτέρας βίας, οι προσαρμογές των εν λόγω προγραμμάτων θα πρέπει να πραγματοποιούνται σε συνεννόηση με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, χωρίς να απαιτείται επίσημη τροποποίηση των προγραμμάτων. Το πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης, το οποίο εγκρίνεται για επτά έτη, θα πρέπει να μπορεί να προσδιορίζει, κατά περίπτωση, τους συγκεκριμένους τομείς προτεραιότητας εντός των τομέων πολιτικής που θα καλύπτονται από τις περιοδικές αξιολογήσεις. Η προσέγγιση αυτή αναμένεται να προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία, καλύτερη ιεράρχηση προτεραιοτήτων και πιο ισορροπημένη και στρατηγική χρήση όλων των διαθέσιμων εργαλείων. Η παράταση του πολυετούς προγράμματος αξιολόγησης από πέντε σε επτά έτη αναμένεται επίσης να έχει ως αποτέλεσμα την αυξημένη, στενότερη και πιο στοχευμένη παρακολούθηση των κρατών μελών χωρίς να μειωθεί το επίπεδο ελέγχου.
- (17) Οι δραστηριότητες αξιολόγησης και παρακολούθησης θα πρέπει να διεξάγονται από ομάδες αποτελούμενες από εκπροσώπους της Επιτροπής και εμπειρογνώμονες που ορίζονται από τα κράτη μέλη. Οι εν λόγω εκπρόσωποι και εμπειρογνώμονες θα πρέπει να διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα, μεταξύ άλλων, άριστες θεωρητικές γνώσεις και πείρα και θα πρέπει να έχουν παρακολουθήσει τα σχετικά υφιστάμενα προγράμματα κατάρτισης. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίζει μαθήματα κατάρτισης των αξιολογητών Σένγκεν σε όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των συνιστωσών των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της ορθής λειτουργίας των αρχών. Η κατάρτιση που λαμβάνει εμπειρογνώμονας για να γίνει αξιολογητής Σένγκεν θα πρέπει να μπορεί να επιτρέπει την αναγνώριση, σε εθνικό επίπεδο, των δεξιοτήτων, των γνώσεων και των ικανοτήτων που απέκτησε κατά την εν λόγω κατάρτιση. Εάν δεν διατίθενται μαθήματα κατάρτισης για έναν τομέα πολιτικής, με αποτέλεσμα να υπάρχει έλλειψη εκπαιδευμένων εμπειρογνομόνων, ο εμπειρογνώμονας που φιλοδοξεί να γίνει αξιολογητής Σένγκεν θα πρέπει να μπορεί να συνοδεύσει αποστολή αξιολόγησης ως εκπαιδευόμενος εμπειρογνώμονας.

- (18) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμετοχή επαρκούς αριθμού πεπειραμένων εμπειρογνομόνων με ταχύτερο και λιγότερο επαγνή τρόπο, η Επιτροπή θα πρέπει να συγκροτήσει και να διατηρεί σώμα εμπειρογνομόνων σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη. Το σώμα θα πρέπει να αποτελεί την κύρια πηγή εμπειρογνομόνων για τις δραστηριότητες αξιολόγησης και παρακολούθησης. Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να ορίσει τουλάχιστον έναν εμπειρογνώμονα ανά τομέα πολιτικής στον οποίο αξιολογείται, εκτός εάν ο ορισμός θα επηρέαζε ουσιωδώς την εκτέλεση εθνικών καθηκόντων.
- (19) Θα πρέπει να παρέχεται μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά το μέγεθος των ομάδων αξιολόγησης και παρακολούθησης, προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίζει και να προσαρμόζει το μέγεθος των ομάδων ανάλογα με τις ανάγκες και τις προκλήσεις που σχετίζονται με κάθε δραστηριότητα αξιολόγησης και παρακολούθησης, διατηρώντας παράλληλα την ισορροπία μεταξύ του αριθμού των εκπροσώπων της Επιτροπής και των εμπειρογνομόνων των κρατών μελών, ούτως ώστε να αντικατοπτρίζονται οι αρχές της ομοτιμίας και της κοινής ευθύνης. Θα πρέπει δε να βρεθεί ισορροπία μεταξύ των αρχών της κοινής ευθύνης και της προβλεψιμότητας και της ανάγκης για ευελιξία κατά τη διαδικασία επιλογής των εμπειρογνομόνων. Ως εκ τούτου, κατά τη συγκρότηση των ομάδων, η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει, κατά το δυνατόν, τη γεωγραφική ισορροπία, την ποικιλία στα προφίλ των εμπειρογνομόνων και την εναλλαγή. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην ικανότητα των εθνικών διοικήσεων να διασφαλίζουν ότι ο διορισμός εμπειρογνομόνων σε δραστηριότητες αξιολόγησης και παρακολούθησης δεν συνιστά υπερβολική επιβάρυνση των κρατών μελών ή της ατομικής κατάστασης των εμπειρογνομόνων. Οι εμπειρογνώμονες που προσκαλούνται για ειδικές αξιολογήσεις και οι εθνικές αρχές τους θα πρέπει να ανταποκρίνονται θετικά στις προσκλήσεις· θα πρέπει να είναι δυνατό να απορριφθεί μια πρόσκληση μόνον αν η απόρριψη αιτιολογείται δεόντως με βάση σοβαρούς επαγγελματικούς ή προσωπικούς λόγους.
- (20) Οι λειτουργικές δαπάνες που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αξιολόγησης και παρακολούθησης, όπως ταξίδια, διαμονή και διατροφή, θα πρέπει να καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Θα πρέπει να είναι δυνατό οποιεσδήποτε πρόσθετες ημερήσιες αποζημιώσεις των εθνικών εμπειρογνομόνων που συμμετέχουν σε αποστολές αξιολόγησης και παρακολούθησης και οι δαπάνες προσωπικού για όσους αντικαθιστούν τους εν λόγω εμπειρογνώμονες κατά την απουσία τους να καλύπτονται από τα εθνικά προγράμματα των κρατών μελών στο πλαίσιο των σχετικών ταμείων της Ένωσης, σύμφωνα με τους στόχους και τους εφαρμοστέους κανόνες των εν λόγω ταμείων.
- (21) Οι εκθέσεις αξιολόγησης πρέπει να είναι συνοπτικές και περιεκτικές. Θα πρέπει να εστιάζουν σε ελλείψεις με σημαντικό αντίκτυπο και να επισημαίνουν τομείς στους οποίους θα μπορούσαν να γίνουν σημαντικές βελτιώσεις. Ήσσονος σημασίας διαπιστώσεις δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις εκθέσεις. Ωστόσο, η ομάδα θα πρέπει να κοινοποιεί τις εν λόγω διαπιστώσεις στο αξιολογούμενο κράτος μέλος κατά τη λήξη της δραστηριότητας αξιολόγησης, καθώς και στις αρχές που είναι αρμόδιες για τον σχετικό εθνικό μηχανισμό ελέγχου ποιότητας. Η ομάδα θα πρέπει να επιδιώκει ενεργά τον εντοπισμό βέλτιστων πρακτικών που θα πρέπει να προστεθούν στις εκθέσεις. Ειδικότερα, τα νέα και καινοτόμα μέτρα που βελτιώνουν σημαντικά την εφαρμογή των κοινών κανόνων και τα οποία θα μπορούσαν να εφαρμοστούν πρακτικά από άλλα κράτη μέλη θα πρέπει να αναδεικνύονται ως βέλτιστες πρακτικές για τους σκοπούς της έκθεσης.
- (22) Οι εκθέσεις αξιολόγησης θα πρέπει, κατά κανόνα, να περιέχουν συστάσεις σχετικά με τον τρόπο αποκατάστασης των ελλείψεων που εντοπίζονται, συμπεριλαμβανομένων των παραβιάσεων των θεμελιωδών δικαιωμάτων, και να εγκρίνονται αμελλητί με τη μορφή ενιαίας πράξης από την Επιτροπή, μέσω εκτελεστικής πράξης με τη διαδικασία εξέτασης σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*). Η ενοποίηση της έκθεσης και των συστάσεων σε ένα ενιαίο έγγραφο και η υπαγωγή σε ενιαία διαδικασία έγκρισης ενισχύουν την εγγενή σύνδεση μεταξύ των πορισμάτων της αξιολόγησης και των συστάσεων. Επίσης, η ταυτόχρονη δημοσίευση της έκθεσης και των συστάσεων αναμένεται να δώσει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν ταχύτερα και αποδοτικότερα τις ελλείψεις. Ταυτόχρονα, η χρήση της διαδικασίας εξέτασης αναμένεται να διασφαλίσει τη συμμετοχή του κράτους μέλους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων που οδηγεί στην έκδοση των συστάσεων.
- (23) Ωστόσο, προκειμένου να ενδυναμωθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών, να διασφαλιστεί ο καλύτερος συντονισμός τους σε επίπεδο Ένωσης και να ενισχυθεί η πίεση μεταξύ των εταίρων, η εκτελεστική αρμοδιότητα έγκρισης των συστάσεων σχετικά με διορθωτικά μέτρα σε ορισμένες περιπτώσεις, καθώς και κλεισίματος των σχεδίων δράσης σε ορισμένες περιπτώσεις, θα πρέπει να ανατεθεί στο Συμβούλιο, λόγω του πολιτικού ρόλου του στην άσκηση της εν λόγω πίεσης μεταξύ των εταίρων. Αυτή η εκτελεστική αρμοδιότητα δικαιολογείται από το γεγονός ότι οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες ανατέθηκαν στο Συμβούλιο, δυνάμει του άρθρου 70 ΣΛΕΕ, στο πεδίο της αμοιβαίας αξιολόγησης της εφαρμογής των πολιτικών της Ένωσης εντός του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Αντανακλά καταλλήλως τη σκοπιμότητα μηχανισμού αξιολόγησης βασισμένου στον εν λόγω ειδικό κανόνα (*lex specialis*) που, στον συγκεκριμένο τομέα, επιτελεί συμπληρωματική λειτουργία για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της πρακτικής εφαρμογής

(*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

των πολιτικών της Ένωσης μέσω αξιολόγησης από ομοτίμους. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο θα πρέπει να εκδίδει συστάσεις σε περιπτώσεις που έχουν πολιτική σημασία και γενικό ενδιαφέρον για τη λειτουργία του χώρου Σένγκεν. Τέτοιες περιπτώσεις θα πρέπει να θεωρείται ότι προκύπτουν όταν το αξιολογούμενο κράτος μέλος αμφισβητήσει ουσιωδώς το περιεχόμενο του σχεδίου έκθεσης αξιολόγησης ή τη φύση πορίσματος, αποδεικνύοντας έτσι ότι δυνητικά προβλήματα ενδέχεται να προέκυψαν κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης. Το ίδιο θα πρέπει να ισχύει όταν αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι υπάρχει σοβαρή έλλειψη, σε περιπτώσεις θεματικών αξιολογήσεων ή σε περιπτώσεις πρώτων αξιολογήσεων. Ομοίως, στο πλαίσιο του ρόλου του στη φάση παρακολούθησης του μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης, το Συμβούλιο θα πρέπει να εκδίδει εκτελεστικές αποφάσεις για να εγκρίνει το κλείσιμο των σχεδίων δράσης σε περιπτώσεις σοβαρών ελλείψεων και στις πρώτες αξιολογήσεις.

- (24) Επίσης, όταν από τις αξιολογήσεις εντοπίζεται σοβαρή έλλειψη, θα πρέπει να εφαρμόζονται ειδικές διατάξεις ώστε να διασφαλίζεται η ταχεία λήψη διορθωτικών μέτρων. Λόγω του κινδύνου που ενέχουν οι εν λόγω ελλείψεις, μόλις το αξιολογούμενο κράτος μέλος ενημερωθεί για μια σοβαρή έλλειψη, θα πρέπει να αρχίσει αμέσως να εφαρμόζει μέτρα για την αποκατάσταση της έλλειψης, συμπεριλαμβανομένης, όπου απαιτείται, της κινητοποίησης όλων των ενδεδειγμένων επιχειρησιακών και οικονομικών μέσων. Τα διορθωτικά μέτρα θα πρέπει να υπόκεινται σε αυστηρότερες προθεσμίες και στενότερο πολιτικό έλεγχο και παρακολούθηση καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει αμέσως το Συμβούλιο όταν διαπιστώνεται μέσω αξιολόγησης η ύπαρξη σοβαρής έλλειψης, μεταξύ άλλων όταν μια σοβαρή έλλειψη κρίνεται ότι συνιστά κίνδυνο προς τη δημόσια τάξη ή τη δημόσια ασφάλεια εντός του χώρου Σένγκεν. Η Επιτροπή θα πρέπει να διαβιβάζει την έκθεση στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και να διοργανώνει νέα επίσκεψη εντός ενός έτους από την ημερομηνία της αξιολόγησης, προκειμένου να εξακριβώσει αν το κράτος μέλος αποκατέστησε τις εν λόγω ελλείψεις. Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει έκθεση σχετικά με τη νέα επίσκεψη στο Συμβούλιο μετά τη νέα επίσκεψη.
- (25) Ο εντοπισμός σοβαρής έλλειψης απαιτεί ενδελεχή κατά περίπτωση αξιολόγηση βάσει σαφών κριτηρίων όσον αφορά τη φύση, την κλίμακα και τον δυνητικό αντίκτυπο των προβλημάτων, τα οποία μπορεί να διαφέρουν για κάθε τομέα πολιτικής. Διαφορετικά βασικά στοιχεία για την αποτελεσματική εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν και διαφορετικός συνδυασμός παραγόντων θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα τον χαρακτηρισμό μιας διαπίστωσης ως σοβαρής έλλειψης. Ωστόσο, εάν θεωρηθεί ότι μια έλλειψη που εντοπίζεται ενδέχεται να συνιστά παραβίαση θεμελιωδών δικαιωμάτων ή να έχει με την πάροδο του χρόνου σημαντικές αρνητικές συνέπειες σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή στη λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, η εν λόγω έλλειψη πρέπει να θεωρείται σοβαρή έλλειψη. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί σοβαρή έλλειψη στη διενέργεια ελέγχου στα εξωτερικά σύνορα σε μια έκθεση αξιολόγησης, δύνανται να εφαρμόζονται τα άρθρα 21 και 29 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).
- (26) Ο μηχανισμός αξιολόγησης και παρακολούθησης θα πρέπει να περιλαμβάνει αξιόπιστη συνιστώσα συνέχειας και παρακολούθησης. Η εν λόγω συνιστώσα θα πρέπει να διασφαλίζεται από την Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με το Συμβούλιο, και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά περίπτωση, χωρίς να προκαλείται δυσανάλογη επιβάρυνση για τους εμπλεκόμενους φορείς. Στις αξιολογήσεις θα πρέπει να δίδεται συνέχεια με σχέδια δράσης. Κατά την κατάρτιση των σχεδίων δράσης, τα αξιολογούμενα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν πλήρως υπόψη τις δυνατότητες χρηματοδότησης που παρέχει η Ένωση και να αξιοποιούν με τον καλύτερο τρόπο τους εν λόγω πόρους. Για να επιταχυνθεί η διαδικασία, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει επισκοπήσεις σχετικά με την καταλληλότητα των σχεδίων δράσης, για παράδειγμα με τη μορφή επιστολής. Προκειμένου να διασφαλίζεται έγκαιρη συνέχεια, εάν οι υπηρεσίες της Επιτροπής δεν θεωρούν κατάλληλο το σχέδιο δράσης, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος θα πρέπει να καλείται να υποβάλει αναθεωρημένο σχέδιο δράσης εντός ενός μηνός από την παραλαβή της αξιολόγησης. Η συχνότητα των εκθέσεων συνέχειας από το κράτος μέλος προς την Επιτροπή και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή των σχεδίων δράσης θα πρέπει, κατά κανόνα, να είναι κάθε έξι μήνες. Ωστόσο, η Επιτροπή θα πρέπει να δύναται να υποδεικνύει διαφορετική συχνότητα υποβολής εκθέσεων, συμπεριλαμβανομένης της μειωμένης συχνότητας υποβολής εκθέσεων, για παράδειγμα σε περιπτώσεις όπου από τα πορίσματα της αξιολόγησης διαπιστώνεται ο χαρακτηρισμός «απαιτούνται βελτιώσεις».
- (27) Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων παρακολούθησης, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να διοργανώνει νέες επισκέψεις και επισκέψεις επαλήθευσης. Θα πρέπει να διοργανώνονται νέες επισκέψεις για την παρακολούθηση της προόδου στην εφαρμογή ενός σχεδίου δράσης μετά από αξιολόγηση που έχει εντοπίσει σοβαρές ελλείψεις ή μετά από πρώτη αξιολόγηση η οποία έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το αξιολογούμενο κράτος μέλος δεν πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν στον αντίστοιχο αξιολογούμενο τομέα πολιτικής. Η έκθεση της νέας επίσκεψης θα πρέπει να παρουσιάζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων και να συμπεραίνει αν έχει αντιμετωπιστεί η σοβαρή έλλειψη. Η έκθεση θα πρέπει να είναι δυνατό να συνοδεύεται από συστάσεις, εφόσον απαιτείται. Ως μέσο άσκησης πίεσης μεταξύ εταίρων, το Συμβούλιο θα πρέπει να δύναται να εκφράζει τη θέση του σχετικά με την έκθεση και να καλεί την Επιτροπή να προτείνει συστάσεις.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ L 77 της 23.3.2016, σ. 1).

- (28) Θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα πραγματοποίησης επισκέψεων επαλήθευσης για την παρακολούθηση της προόδου εφαρμογής ενός σχεδίου δράσης, μετά από αξιολόγηση η οποία δεν εντοπίζει σοβαρές ελλείψεις, όπου κρίνεται αναγκαίο. Επισκέψεις επαλήθευσης θα πρέπει να διοργανώνονται πάντοτε πριν από το κλείσιμο ενός σχεδίου δράσης μετά από αξιολόγηση που έχει εντοπίσει σοβαρή έλλειψη και μετά από πρώτη αξιολόγηση. Όσον αφορά τις απαιτήσεις οργάνωσης και υποβολής εκθέσεων, οι επισκέψεις επαλήθευσης θα πρέπει να είναι πιο απλές από τις επισκέψεις αξιολόγησης. Ειδικότερα, θα πρέπει να διεξάγονται από μικρότερες ομάδες και δεν θα πρέπει να προκύπτουν νέα πορίσματα ή να απαιτείται έκδοση έκθεσης. Το Συμβούλιο θα πρέπει να συμμετέχει πιο ενεργά στη φάση παρακολούθησης, να ενημερώνεται γραπτώς από την Επιτροπή, για παράδειγμα με τη μορφή επιστολής, σχετικά με τα αποτελέσματα των επισκέψεων επαλήθευσης και να εγκρίνει το κλείσιμο των σχεδίων δράσης σε περιπτώσεις σοβαρών ελλείψεων και στις πρώτες αξιολογήσεις, βάσει πρότασης της Επιτροπής.
- (29) Είναι ουσιώδες το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να διεξάγουν τακτικά συζητήσεις με σκοπό να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της αποτελεσματικής εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν και να καλούνται τα κράτη μέλη να αποκαταστήσουν τις ελλείψεις που διαπιστώθηκαν, κατά περίπτωση. Ειδικότερα, το Συμβούλιο θα πρέπει να ασκεί τον πολιτικό του ρόλο σε σχέση με τη διακυβέρνηση του χώρου Σένγκεν συζητώντας τις εκθέσεις που υποβάλλει η Επιτροπή και διεξάγοντας πολιτικές συζητήσεις σχετικά με την αποτελεσματική εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν και την ορθή λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα. Η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει κατάλληλα στοιχεία για τη διευκόλυνση των εν λόγω συζητήσεων, μεταξύ άλλων με την έκδοση συνολικής ετήσιας έκθεσης που να καλύπτει τις αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος και την κατάσταση εφαρμογής των συστάσεων. Με βάση την εν λόγω έκθεση και τα εν λόγω αποτελέσματα, το Συμβούλιο θα πρέπει να διεξάγει οριζόντιες συζητήσεις προκειμένου να συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη και ταχύτερη εφαρμογή των συστάσεων και των συνδεδεμένων διορθωτικών μέτρων.
- (30) Ο μηχανισμός αξιολόγησης και παρακολούθησης που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό αναμένεται να επιτελεί συμπληρωματική λειτουργία παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας της πρακτικής εφαρμογής των πολιτικών της Ένωσης μέσω αξιολόγησης από ομοτίμους. Δεν θα πρέπει να διγεται η γενική εξουσία της Επιτροπής να επιβλέπει την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης υπό τον έλεγχο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω διαδικασιών επί παραβάσει.
- (31) Η διαβάθμιση των εκθέσεων αξιολόγησης και των εκθέσεων σχετικά με νέες επισκέψεις θα πρέπει να καθορίζεται ως «ευαίσθητες μη διαβαθμισμένες πληροφορίες» σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες ασφαλείας που ορίζονται στην απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/443 της Επιτροπής ⁽¹⁰⁾. Θα πρέπει να καθορίζονται ως «RESTREINT UE/EU RESTRICTED» κατά την έννοια της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής ⁽¹¹⁾, όταν η διαβάθμιση αυτή απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της συγκεκριμένης απόφασης ή κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του αξιολογούμενου κράτους μέλους.
- (32) Δεδομένου ότι η τελευταία περίοδος του άρθρου 70 ΣΛΕΕ αναθέτει ιδιαίτερο ρόλο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα εθνικά κοινοβούλια, όπως υπογραμμίζεται στο άρθρο 12 στοιχείο γ) της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια θα πρέπει να ενημερώνονται από το Συμβούλιο και την Επιτροπή σχετικά με το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων. Επιπλέον, εάν η Επιτροπή υποβάλει πρόταση τροποποίησης του παρόντος κανονισμού, το Συμβούλιο θα πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 7 στοιχείο η) του εσωτερικού του κανονισμού ⁽¹²⁾, να διαβουλευθεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προκειμένου να ληφθεί υπόψη η γνώμη του στον μέγιστο δυνατό βαθμό προτού εκδοθεί η τελική πράξη.
- (33) Ζητήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, η γνώμη του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων ο οποίος γνωμοδότησε στις 27 Ιουλίου 2021 ⁽¹³⁾.
- (34) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁴⁾ εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

⁽¹⁰⁾ Απόφαση (ΕΚ, Ευρατόμ) 2015/443 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με την ασφάλεια στην Επιτροπή (ΕΕ L 72 της 17.3.2015, σ. 41).

⁽¹¹⁾ Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 72 της 17.3.2015, σ. 53).

⁽¹²⁾ Απόφαση 2009/937/ΕΕ του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2009, για τη θέσπιση του εσωτερικού του κανονισμού (ΕΕ L 325 της 11.12.2009, σ. 35).

⁽¹³⁾ ΕΕ C 337 της 23.8.2021, σ. 2.

⁽¹⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

- (35) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες για τη θέσπιση των πολυετών και ετήσιων προγραμμάτων αξιολόγησης, την κατάρτιση και επικαιροποίηση ενός τυποποιημένου ερωτηματολογίου και την έγκριση εκθέσεων αξιολόγησης και εκθέσεων σχετικά με νέες επισκέψεις. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
- (36) Η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις άμεσης εφαρμογής όταν, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που συνδέονται με σοβαρή έλλειψη, το απαιτούν επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης.
- (37) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και τη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του. Δεδομένου ότι ο παρών κανονισμός αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν, η Δανία αποφασίζει, σύμφωνα με το άρθρο 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, εντός έξι μηνών αφότου το Συμβούλιο αποφασίσει επί του παρόντος κανονισμού, σχετικά με τη μεταφορά του στο εθνικό της δίκαιο.
- (38) Η Ιρλανδία συμμετέχει στον παρόντα κανονισμό, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 19 σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και τη ΣΛΕΕ, και με το άρθρο 6 παράγραφος 2 της απόφασης 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁾.
- (39) Όσον αφορά την Ισλανδία και τη Νορβηγία, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας η οποία συνήφθη από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και από τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας, αφετέρου, σχετικά με τη σύνδεση των δύο αυτών κρατών με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ⁽¹⁶⁾, οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁷⁾.
- (40) Όσον αφορά την Ελβετία, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ⁽¹⁸⁾, οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 της απόφασης 1999/437/ΕΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁹⁾.
- (41) Όσον αφορά το Λιχτενστάιν, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ⁽²⁰⁾, οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 της απόφασης 1999/437/ΕΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽²¹⁾.

⁽¹⁵⁾ Απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με το αίτημα της Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 64 της 7.3.2002, σ. 20).

⁽¹⁶⁾ ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 36.

⁽¹⁷⁾ Απόφαση 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας που έχει συναφθεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας για τη σύνδεση των δύο αυτών κρατών, με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 31).

⁽¹⁸⁾ ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 52.

⁽¹⁹⁾ Απόφαση 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2008, για τη σύναψη εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 1).

⁽²⁰⁾ ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 21.

⁽²¹⁾ Απόφαση 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2011, για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν, όσον αφορά την κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και την κυκλοφορία των προσώπων (ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 19).

- (42) Όσον αφορά την Κύπρο, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία και την Κροατία, ο παρών κανονισμός συνιστά πράξη που βασίζεται στο κεκτημένο του Σένγκεν ή συνδέεται άλλως με αυτό, κατά την έννοια, αντιστοίχως, του άρθρου 3 παράγραφος 1 της πράξης προσχώρησης του 2003, του άρθρου 4 παράγραφος 1 της πράξης προσχώρησης του 2005, και του άρθρου 4 παράγραφος 1 της πράξης προσχώρησης του 2011.
- (43) Δεδομένου ότι η επαλήθευση σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες αξιολόγησης Σένγκεν σχετικά με τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Κροατία έχει ήδη ολοκληρωθεί σύμφωνα με την αντίστοιχη οικεία πράξη προσχώρησης, η επαλήθευση δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 2 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να κινηθεί εκ νέου όσον αφορά τα εν λόγω κράτη μέλη,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει μηχανισμό αξιολόγησης και παρακολούθησης με σκοπό να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν αποτελεσματικά, αποδοτικά και ορθά το κεκτημένο του Σένγκεν, έτσι ώστε να συμβάλλουν στη διατήρηση αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών και ενός λειτουργικού χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα.
2. Ο μηχανισμός αξιολόγησης και παρακολούθησης που θεσπίζεται προβλέπει αντικειμενικές και αμερόληπτες αξιολογήσεις και δραστηριότητες παρακολούθησης που αποσκοπούν:
 - α) στην επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν στα κράτη μέλη στα οποία εφαρμόζεται πλήρως, καθώς και στα κράτη μέλη στα οποία, σύμφωνα με τα αντίστοιχα πρωτόκολλα που προσαρτώνται στη ΣΕΕ και τη ΣΔΕΕ, το κεκτημένο του Σένγκεν εφαρμόζεται εν μέρει·
 - β) στην επαλήθευση ότι πληρούνται οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή όλων των σχετικών μερών του κεκτημένου του Σένγκεν στα κράτη μέλη για τα οποία το Συμβούλιο δεν έχει λάβει απόφαση ότι πρέπει να εφαρμόζονται πλήρως ή εν μέρει οι διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν, εξαιρουμένων των κρατών μελών των οποίων η αξιολόγηση θα έχει ήδη ολοκληρωθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού·
3. Οι αξιολογήσεις μπορούν να καλύπτουν όλες τις πτυχές του κεκτημένου του Σένγκεν και λαμβάνουν υπόψη τη λειτουργία των αρχών που εφαρμόζουν το κεκτημένο του Σένγκεν. Οι αξιολογήσεις μπορούν να καλύπτουν ειδικότερα τους ακόλουθους τομείς πολιτικής: διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, απουσία ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, πολιτική θεωρήσεων, επιστροφές, συστήματα πληροφοριών μεγάλης κλίμακας για την υποστήριξη της εφαρμογής του κεκτημένου Σένγκεν, αστυνομική συνεργασία, δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις και προστασία των δεδομένων.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) ως «κεκτημένο του Σένγκεν» νοούνται οι διατάξεις που έχουν ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ένωσης σύμφωνα με το πρωτόκολλο αριθ. 19 σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προσαρτάται στη ΣΕΕ και τη ΣΔΕΕ, καθώς και οι πράξεις που τις αναπτύσσουν ή άλλως συνδέονται με αυτές·
- 2) ως «πρώτη αξιολόγηση» νοείται αξιολόγηση για να επαληθευθεί αν ένα κράτος μέλος που δεσμεύεται από το κεκτημένο του Σένγκεν και για το οποίο δεν έχουν καταργηθεί οι έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα πληροί τις προϋποθέσεις για να εφαρμόζει πλήρως το κεκτημένο του Σένγκεν ή, στην περίπτωση κράτους μέλους που δεν συμμετέχει στο κεκτημένο του Σένγκεν και το οποίο έχει λάβει άδεια από το Συμβούλιο να εφαρμόζει μέρη του κεκτημένου του Σένγκεν, να επαληθευθεί αν το κράτος μέλος πληροί τις προϋποθέσεις για να εφαρμόζει εν μέρει το κεκτημένο του Σένγκεν·

- 3) ως «περιοδική αξιολόγηση» νοείται αξιολόγηση που περιλαμβάνεται στο πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης και στα ετήσια προγράμματα αξιολόγησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν από ένα κράτος μέλος με σκοπό την αξιολόγηση των συνολικών επιδόσεων του κράτους μέλους όσον αφορά την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν·
- 4) ως «απροειδοποίητη αξιολόγηση» νοείται αξιολόγηση που δεν περιλαμβάνεται στα πολυετή και τα ετήσια προγράμματα αξιολόγησης, για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη σε έναν ή περισσότερους τομείς πολιτικής·
- 5) ως «θεματική αξιολόγηση» νοείται αξιολόγηση που περιλαμβάνεται στο ετήσιο πρόγραμμα αξιολόγησης και αποσκοπεί σε ανάλυση της νομοθεσίας ή των πρακτικών των κρατών μελών ή της εφαρμογής συγκεκριμένων μερών του σε διάφορα κράτη μέλη·
- 6) ως «επίσκεψη» νοείται επίσκεψη σε κράτος μέλος ή στα προξενία του με σκοπό τη διενέργεια δραστηριότητας αξιολόγησης ή παρακολούθησης·
- 7) ως «νέα επίσκεψη» νοείται συμπληρωματική επίσκεψη μετά από αξιολόγηση που εντοπίζει σοβαρή έλλειψη ή μετά από πρώτη αξιολόγηση η οποία καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το αξιολογούμενο κράτος μέλος δεν πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν·
- 8) ως «επίσκεψη επαλήθευσης» νοείται συμπληρωματική επίσκεψη, εκτός νέας επίσκεψης, που πραγματοποιείται για την παρακολούθηση της προόδου στην εφαρμογή ενός σχεδίου δράσης·
- 9) ως «μη συμβατό πόρισμα» νοείται αξιολόγηση πορίσματος σύμφωνα με την οποία οι εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις ή η εφαρμογή τους δεν συμμορφώνονται με τις νομικά δεσμευτικές διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν·
- 10) ως «σοβαρή έλλειψη» νοείται γενική αξιολόγηση της κατάστασης που αποδίδεται σε ένα ή περισσότερα μη συμβατά πορίσματα τα οποία αφορούν την αποτελεσματική εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν και τα οποία, μεμονωμένα ή συνδυαστικά, ενδέχεται να συνιστούν παραβίαση θεμελιωδών δικαιωμάτων ή έχουν, ή υπάρχει κίνδυνος να έχουν με την πάροδο του χρόνου, σημαντικές αρνητικές συνέπειες σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή στη λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα·
- 11) ως «ομάδα» νοείται ομάδα αποτελούμενη από εμπειρογνώμονες που ορίζονται από τα κράτη μέλη και εκπροσώπους της Επιτροπής και οι οποίοι διενεργούν αξιολογήσεις και δραστηριότητες παρακολούθησης·
- 12) ως «παρατηρητής» νοείται εμπειρογνώμονας που ορίζεται από όργανο ή οργανισμό της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 7 και συμμετέχει σε δραστηριότητα αξιολόγησης ή παρακολούθησης·
- 13) ως «εκπαιδευόμενος εμπειρογνώμονας» νοείται εμπειρογνώμονας ορισμένος από κράτος μέλος ή εκπρόσωπος της Επιτροπής που εκπαιδεύεται για να γίνει αξιολογητής Σένγκεν.

Άρθρο 3

Αρμοδιότητες και καθήκον συνεργασίας

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή είναι από κοινού αρμόδιοι για την εφαρμογή του μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης, με τη συμβολή των αρμόδιων οργάνων και οργανισμών της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 7, σύμφωνα με την αντίστοιχη εντολή τους.
2. Η Επιτροπή διαθέτει γενικό συντονιστικό ρόλο όσον αφορά τη θέσπιση των ετήσιων και πολυετών προγραμμάτων αξιολόγησης, τη σύνταξη ερωτηματολογίων, τον καθορισμό των χρονοδιαγραμμάτων των επισκέψεων, τη διεξαγωγή των επισκέψεων και τη σύνταξη εκθέσεων αξιολόγησης και συστάσεων. Διασφαλίζει επίσης τη διενέργεια των δραστηριοτήτων συνέχειας και παρακολούθησης.
3. Το Συμβούλιο εκδίδει συστάσεις σε περιπτώσεις σοβαρών ελλείψεων, πρώτων αξιολογήσεων, θεματικών αξιολογήσεων και όταν το αξιολογούμενο κράτος μέλος αμφισβητεί ουσιαδώς το σχέδιο έκθεσης αξιολόγησης που περιέχει σχέδια συστάσεων. Στο πλαίσιο της φάσης παρακολούθησης του μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης, το Συμβούλιο εκδίδει εκτελεστικές αποφάσεις σχετικά με το κλείσιμο των σχεδίων δράσης σε περιπτώσεις σοβαρών ελλείψεων και στις πρώτες αξιολογήσεις.

Το Συμβούλιο ασκεί τον πολιτικό του ρόλο σε σχέση με τη διακυβέρνηση του χώρου Σένγκεν συζητώντας τις εκθέσεις που υποβάλλει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 25, μεταξύ άλλων σχετικά με την πρόοδο στην εφαρμογή των σχεδίων δράσης, και διεξάγοντας πολιτικές συζητήσεις σχετικά με την αποτελεσματική εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν και την ορθή λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή και το Συμβούλιο συνεργάζονται πλήρως σε όλα τα στάδια του μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης που εφαρμόζεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Ειδικότερα, η Επιτροπή παρέχει στο Συμβούλιο συναφείς και έγκαιρες πληροφορίες σχετικά με τον προγραμματισμό και την υλοποίηση των δραστηριοτήτων αξιολόγησης και παρακολούθησης.

4. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνεργάζονται πλήρως σε όλα τα στάδια των αξιολογήσεων, ώστε να διασφαλίζουν την ουσιαστική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα γενικά ή ειδικά μέτρα για να υποστηρίξουν και να συνδράμουν την Επιτροπή και τις ομάδες στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων αξιολόγησης και παρακολούθησης.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η Επιτροπή και οι ομάδες που διεξάγουν δραστηριότητες αξιολόγησης και παρακολούθησης είναι σε θέση να εκτελούν αποτελεσματικά τα καθήκοντά τους, επιτρέποντας ειδικότερα στην Επιτροπή και στις ομάδες να απευθύνουν ερωτήματα απευθείας στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και παρέχοντας πλήρη και απρόσκοπτη πρόσβαση σε όλους τους χώρους, τις εγκαταστάσεις και τα έγγραφα που απαιτούνται για τις δραστηριότητες αξιολόγησης και παρακολούθησης συμπεριλαμβανομένων των εθνικών και εσωτερικών κατευθυντήριων γραμμών και οδηγιών. Η πρόσβαση σε συναφείς διαβαθμισμένες πληροφορίες χορηγείται σε μέλη ομάδων και παρατηρητές που έχουν λάβει κατάλληλη διαπίστευση ασφαλείας από αρμόδια αρχή.

6. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την οργάνωση των αναγκαίων λεπτομερειών σχετικά με τις μετακινήσεις, προς και από το κράτος μέλος επίσκεψης, των εκπροσώπων της Επιτροπής και των εμπειρογνομόνων των κρατών μελών που συμμετέχουν στις ομάδες.

Η Επιτροπή αναλαμβάνει τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής των εμπειρογνομόνων, οι οποίοι συμμετέχουν στις επισκέψεις, και του εκπαιδευόμενου εμπειρογνώμονα που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2.

Το κράτος μέλος επίσκεψης είναι υπεύθυνο να παρέχει την αναγκαία μετακίνηση στον συγκεκριμένο τόπο, με εξαίρεση τις απροειδοποίητες επισκέψεις.

Άρθρο 4

Μορφές αξιολόγησης

1. Οι αξιολογήσεις είναι δυνατόν να λάβουν μια από τις ακόλουθες μορφές:

- α) πρώτες αξιολογήσεις·
- β) περιοδικές αξιολογήσεις·
- γ) απροειδοποίητες αξιολογήσεις·
- δ) θεματικές αξιολογήσεις.

2. Η Επιτροπή διοργανώνει πρώτες αξιολογήσεις κατόπιν δήλωσης κράτους μέλους ότι είναι έτοιμο να αξιολογηθεί.

3. Η Επιτροπή μπορεί να διοργανώνει απροειδοποίητες αξιολογήσεις, ειδικότερα:

- α) για αξιολόγηση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν που εφαρμόζεται στα εσωτερικά σύνορα·
- β) όταν λαμβάνει γνώση αναδυόμενων ή συστημικών προβλημάτων που θα μπορούσαν δυνητικά να έχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στη λειτουργία του χώρου χωρίς έλεγχο στα εσωτερικά σύνορα, συμπεριλαμβανομένων περιστάσεων που θα συνιστούσαν απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια εντός του εν λόγω χώρου·
- γ) όταν έχει λόγους να θεωρεί ότι ένα κράτος μέλος αμελεί σε σοβαρό βαθμό τις υποχρεώσεις του βάσει του κεκτημένου Σένγκεν μεταξύ άλλων και όταν έχει λόγους να θεωρεί ότι υπάρχουν σοβαρές παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

4. Η Επιτροπή μπορεί να διοργανώνει θεματικές αξιολογήσεις ειδικότερα για την αξιολόγηση της εφαρμογής σημαντικών νομοθετικών αλλαγών κατά την έναρξη εφαρμογής τους και νέων πρωτοβουλιών, ή για την αξιολόγηση ζητημάτων σε όλους τους τομείς πολιτικής ή τις πρακτικές κρατών μελών που αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις.

Άρθρο 5

Μορφές δραστηριοτήτων παρακολούθησης

Οι δραστηριότητες παρακολούθησης μπορούν να περιλαμβάνουν οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- α) την επανεξέταση των σχεδίων δράσης και των εκθέσεων σχετικά με τη συνέχεια που δίδεται στις συστάσεις, τα οποία υποβάλλουν τα αξιολογούμενα κράτη μέλη·
- β) τις νέες επισκέψεις·
- γ) τις επισκέψεις επαλήθευσης.

Άρθρο 6

Μέθοδοι αξιολόγησης και παρακολούθησης

Οι δραστηριότητες αξιολόγησης και παρακολούθησης που αναφέρονται στα άρθρα 4 και 5 μπορούν να διενεργούνται μέσω επισκέψεων, καθώς και μέσω ερωτηματολογίων ή, κατ' εξαίρεση, μέσω άλλων εξ αποστάσεως μεθόδων.

Κάθε μέθοδος αξιολόγησης και παρακολούθησης μπορεί να χρησιμοποιείται ανεξάρτητα ή σε συνδυασμό με άλλη μέθοδο, κατά περίπτωση.

Άρθρο 7

Συνεργασία με όργανα και οργανισμούς της Ένωσης

1. Η Επιτροπή συνεργάζεται με τα αρμόδια όργανα και οργανισμούς της Ένωσης που συμμετέχουν στην εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν, καθώς και με τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA).

Η Επιτροπή μπορεί να συνάπτει συμφωνίες με τα εν λόγω όργανα και οργανισμούς της Ένωσης για τη διευκόλυνση της συνεργασίας όσον αφορά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

2. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τα όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 να παρέχουν, σύμφωνα με την αντίστοιχη εντολή τους, πληροφορίες, στατιστικά στοιχεία ή αναλύσεις κινδύνου, μεταξύ άλλων σχετικά με τη διαφθορά και το οργανωμένο έγκλημα, στον βαθμό που ενδέχεται να υπονομεύσουν την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν από τα κράτη μέλη, με σκοπό τη βελτίωση της επίγνωσης της κατάστασης κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 όσον αφορά την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν από τα κράτη μέλη.

Το αξιολογούμενο κράτος μέλος διατυπώνει παρατηρήσεις επί των πληροφοριών που παρέχονται δυνάμει του πρώτου εδαφίου.

Άρθρο 8

Συνεργασία με τον Frontex

1. Έως τις 31 Αυγούστου κάθε έτους, ο Frontex υποβάλλει στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη ανάλυση κινδύνου για τον σκοπό της θέσπισης του ετήσιου προγράμματος αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 13.

Η ανάλυση κινδύνου που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο καλύπτει όλες τις σχετικές πτυχές που αφορούν την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων και περιλαμβάνει συστάσεις για συγκεκριμένους τομείς των εξωτερικών συνόρων, συγκεκριμένα σημεία διέλευσης συνόρων, καθώς και συγκεκριμένες τοποθεσίες που έχουν σημασία για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²²⁾ στα κράτη μέλη που θα αξιολογηθούν κατά το επόμενο έτος, σύμφωνα με το πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης που θεσπίζεται δυνάμει του άρθρου 12.

⁽²²⁾ Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 98).

2. Έως τις 31 Αυγούστου κάθε έτους, ο Frontex υποβάλλει στην Επιτροπή χωριστή ανάλυση κινδύνου που περιέχει συστάσεις για απροειδοποίητες αξιολογήσεις κατά το επόμενο έτος, ανεξάρτητα από τη σειρά αξιολόγησης των κρατών μελών κάθε έτος, σύμφωνα με το πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης που θεσπίζεται δυνάμει του άρθρου 12.

Οι συστάσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορεί να αφορούν οποιαδήποτε περιφέρεια ή συγκεκριμένη περιοχή και περιλαμβάνουν κατάλογο τουλάχιστον 10 ειδικών τμημάτων των εξωτερικών συνόρων, τουλάχιστον 10 ειδικών σημείων διέλευσης των συνόρων και τουλάχιστον 10 συγκεκριμένων τοποθεσιών που έχουν σημασία για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την οδηγία 2008/115/EK, καθώς και άλλες σχετικές πληροφορίες.

Άρθρο 9

Συνεργασία με την Ευρωπόλ

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο κα) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/794, η Ευρωπόλ παρέχει εμπειρογνώσια, αναλύσεις, εκθέσεις και άλλες σχετικές πληροφορίες για την υποστήριξη της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 10

Συνέργειες με άλλες δραστηριότητες αξιολόγησης και παρακολούθησης

1. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τα αποτελέσματα των σχετικών μηχανισμών και μέσων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων αξιολόγησης και παρακολούθησης των οργάνων και οργανισμών της Ένωσης που συμμετέχουν στην εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν, ιδίως της αξιολόγησης τρωτότητας, του FRA, καθώς και των ανεξάρτητων εθνικών μηχανισμών και φορέων παρακολούθησης, κατά την προετοιμασία των δραστηριοτήτων αξιολόγησης και παρακολούθησης, προκειμένου να βελτιώσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα και να αποφύγει την αλληλεπικάλυψη των προσπαθειών και τα αντικρουόμενα μέτρα. Η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν συμφωνίας με το αξιολογούμενο κράτος μέλος, να χρησιμοποιεί τα αποτελέσματα των εθνικών μηχανισμών ελέγχου ποιότητας, εφόσον είναι διαθέσιμα.

2. Οι συστάσεις βάσει του παρόντος κανονισμού συμπληρώνουν τις συστάσεις που γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 στο πλαίσιο της αξιολόγησης τρωτότητας.

3. Η Επιτροπή μπορεί να κοινοποιεί στα αρμόδια εθνικά και ενωσιακά όργανα και οργανισμούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1, με ασφαλή και έγκαιρο τρόπο, λεπτομέρειες των εκθέσεων αξιολόγησης, των σχεδίων δράσης και των επικαιροποιήσεων σχετικά με την εφαρμογή των σχεδίων δράσης.

Η ανταλλαγή των πληροφοριών που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο πραγματοποιείται σύμφωνα με την αντίστοιχη εντολή των ενδιαφερόμενων οργάνων και οργανισμών της Ένωσης.

Άρθρο 11

Πληροφόρηση από τρίτα μέρη

Με την επιφύλαξη του άρθρου 20 παράγραφος 1, κατά τον προγραμματισμό και την υλοποίηση των δραστηριοτήτων αξιολόγησης και παρακολούθησης, η Επιτροπή μπορεί να λάβει υπόψη της πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν που παρέχονται από τρίτα μέρη, συμπεριλαμβανομένων ανεξάρτητων αρχών, μη κυβερνητικών οργανώσεων και διεθνών οργανισμών.

Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά με τις πληροφορίες που παρέχονται από τρίτα μέρη τις οποίες κρίνει σημαντικές για τον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων αξιολόγησης και παρακολούθησης. Τα κράτη μέλη έχουν εν συνεχεία τη δυνατότητα να διατυπώσουν παρατηρήσεις επί της ουσίας των εν λόγω πληροφοριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Άρθρο 12

Πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης

1. Η Επιτροπή, αφού ζητεί κατά περίπτωση τη γνώμη των αρμόδιων οργάνων και οργανισμών της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 7, καταρτίζει πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης που καλύπτει περίοδο επτά ετών, τουλάχιστον οκτώ μήνες πριν από την έναρξη της επόμενης επταετούς περιόδου.

Σε κάθε πολυετή κύκλο αξιολόγησης, κάθε κράτος μέλος υποβάλλεται σε μία περιοδική αξιολόγηση και μπορεί να υποβληθεί, κατά περίπτωση, σε μία ή περισσότερες θεματικές ή απροειδοποίητες αξιολογήσεις, με βάση αναλύσεις κινδύνου, νέα νομοθεσία ή πληροφορίες που λαμβάνει η Επιτροπή σύμφωνα με τα άρθρα 7 έως 11.

2. Η Επιτροπή θεσπίζει το πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης μέσω εκτελεστικής πράξης. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 30 παράγραφος 2.

Η Επιτροπή διαβιβάζει το πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

3. Το πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης μπορεί να προσδιορίζει, κατά περίπτωση, τους συγκεκριμένους τομείς προτεραιότητας εντός των τομέων πολιτικής που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 3 που θα καλυφθούν από τις περιοδικές αξιολογήσεις και περιλαμβάνει προσωρινό χρονοδιάγραμμα των εν λόγω αξιολογήσεων.

Το πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης περιλαμβάνει προσωρινό κατάλογο των κρατών μελών που θα υποβληθούν σε περιοδικές αξιολογήσεις, με την επιφύλαξη των προσαρμογών που πραγματοποιούνται δυνάμει της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου σε ένα δεδομένο έτος. Η προσωρινή σειρά με την οποία τα κράτη μέλη πρόκειται να υποβληθούν σε περιοδική αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη τον χρόνο που έχει παρέλθει από την προηγούμενη περιοδική αξιολόγηση. Λαμβάνει επίσης υπόψη τα αποτελέσματα προηγούμενων αξιολογήσεων, τον ρυθμό εφαρμογής των σχεδίων δράσης και άλλες σχετικές πληροφορίες που έχουν τεθεί στη διάθεση της Επιτροπής σύμφωνα με τα άρθρα 7 έως 11, όσον αφορά τις πρακτικές των κρατών μελών κατά την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν.

4. Σε περίπτωση ανώτερης βίας που εμποδίζει τη διενέργεια αξιολογήσεων με βάση το προσωρινό χρονοδιάγραμμα που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3, η Επιτροπή μπορεί, σε συμφωνία με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, να προβεί σε προσαρμογές του χρονοδιαγράμματος των σχετικών αξιολογήσεων.

Η Επιτροπή ενημερώνει αμελλητί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα γεγονότα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο και τον αναμενόμενο αντίκτυπο τους στον προγραμματισμό των αξιολογήσεων στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος αξιολόγησης.

Άρθρο 13

Ετήσιο πρόγραμμα αξιολόγησης

1. Η Επιτροπή θεσπίζει, με εκτελεστική πράξη, ετήσιο πρόγραμμα αξιολόγησης έως τις 15 Νοεμβρίου του έτους που προηγείται του έτους το οποίο αφορά το πρόγραμμα. Το εν λόγω ετήσιο πρόγραμμα αξιολόγησης βασίζεται ιδίως στις αναλύσεις κινδύνου και σε άλλες πληροφορίες που λαμβάνει η Επιτροπή σύμφωνα με τα άρθρα 7 έως 11. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 30 παράγραφος 2.

2. Το ετήσιο πρόγραμμα αξιολόγησης περιλαμβάνει προσωρινό χρονοδιάγραμμα των ακόλουθων αξιολογήσεων:

- α) των περιοδικών αξιολογήσεων των κρατών μελών που προσδιορίζονται στο πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης·
- β) των πρώτων αξιολογήσεων ενός κράτους μέλους·

γ) κατά περίπτωση, των θεματικών αξιολογήσεων, συμπεριλαμβανομένων του θέματός τους, των προς αξιολόγηση κρατών μελών και των προβλεπόμενων μεθόδων.

3. Η Επιτροπή διαβιβάζει αμελλητί το ετήσιο πρόγραμμα αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

Σε περίπτωση ανωτέρας βίας που εμποδίζει τη διενέργεια αξιολογήσεων με βάση το προσωρινό χρονοδιάγραμμα που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2, η Επιτροπή μπορεί, σε συμφωνία με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, να προβεί σε προσαρμογές του χρονοδιαγράμματος των σχετικών αξιολογήσεων.

Η Επιτροπή ενημερώνει αμελλητί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα γεγονότα που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο και τον αναμενόμενο αντίκτυπό τους στον προγραμματισμό των αξιολογήσεων στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος αξιολόγησης.

Άρθρο 14

Τυποποιημένο ερωτηματολόγιο

1. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικής πράξης, καταρτίζει και επικαιροποιεί τυποποιημένο ερωτηματολόγιο. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 30 παράγραφος 2.

Κατά τη σύνταξη του ερωτηματολογίου, η Επιτροπή μπορεί να συμβουλευθεί τα αρμόδια όργανα και οργανισμούς της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 7.

2. Το τυποποιημένο ερωτηματολόγιο καλύπτει την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας καθώς και τα οργανωτικά και τεχνικά μέσα που είναι διαθέσιμα για την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν, συμπεριλαμβανομένων όσων αναφέρονται στα χειρίδια, στους καταλόγους Σένγκεν και στα σχετικά στατιστικά δεδομένα.

3. Έως την 1η Ιουλίου κάθε έτους, η Επιτροπή αποστέλλει το τυποποιημένο ερωτηματολόγιο στα κράτη μέλη που πρόκειται να υποβληθούν σε περιοδικές αξιολογήσεις κατά το επόμενο έτος σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα αξιολόγησης.

Τα κράτη μέλη που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο υποβάλλουν τις απαντήσεις τους στην Επιτροπή έως τις 31 Οκτωβρίου του ίδιου έτους.

Η Επιτροπή καθιστά γνωστές στα άλλα κράτη μέλη τις απαντήσεις που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο.

4. Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, τα αξιολογούμενα κράτη μέλη επικαιροποιούν τις απαντήσεις τους στο τυποποιημένο ερωτηματολόγιο και απαντούν, εφόσον τους ζητηθεί, σε συμπληρωματικές ερωτήσεις πριν από συγκεκριμένες αξιολογήσεις. Τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλλουν επίσης τα πορίσματα των εθνικών μηχανισμών ελέγχου ποιότητας και των εσωτερικών ελέγχων, κατά περίπτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Άρθρο 15

Μέλη ομάδων και παρατηρητές

1. Τα μέλη ομάδων και οι παρατηρητές που συμμετέχουν σε δραστηριότητες αξιολόγησης και παρακολούθησης διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα, μεταξύ άλλων, άριστες θεωρητικές γνώσεις και πείρα στους τομείς που καλύπτονται από τον μηχανισμό αξιολόγησης και παρακολούθησης, καθώς και άριστες γνώσεις ως προς τις αρχές, τις διαδικασίες και τις τεχνικές αξιολόγησης, και είναι σε θέση να επικοινωνούν αποτελεσματικά σε κοινή γλώσσα.

2. Οι εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη τα οποία, σύμφωνα με την οικεία πράξη προσχώρησης, δεσμεύονται από το κεκτημένο του Σένγκεν αλλά δεν το εφαρμόζουν ακόμη πλήρως, συμμετέχουν στις δραστηριότητες αξιολόγησης και παρακολούθησης όλων των μερών του κεκτημένου του Σένγκεν.

Άρθρο 16

Κατάρτιση των εμπειρογνομόνων, των παρατηρητών και των εκπαιδευόμενων εμπειρογνομόνων

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα αρμόδια όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 7, μεριμνούν ώστε οι εμπειρογνώμονες των κρατών μελών και οι εκπρόσωποι της Επιτροπής να επιμορφώνονται κατάλληλα για να γίνουν αξιολογητές Σένγκεν.

Η Επιτροπή μεριμνά ώστε τα προγράμματα κατάρτισης των αξιολογητών Σένγκεν να καλύπτουν όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικής και να περιλαμβάνουν την ορθή λειτουργία των διαφόρων αρχών καθώς και συνιστώσες που αφορούν τα θεμελιώδη δικαιώματα οι οποίες αναπτύσσονται με τη συμμετοχή του FRA.

Η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και τα αρμόδια όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 7, επικαιροποιεί τα αρχικά προγράμματα κατάρτισης και, όπου απαιτείται, παρέχει μεταγενέστερη επιμόρφωση και επανεκπαίδευση.

2. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, κάθε ομάδα που διενεργεί περιοδικές αξιολογήσεις μπορεί να περιλαμβάνει έναν εκπαιδευόμενο εμπειρογνώμονα είτε από κράτος μέλος είτε από την Επιτροπή.

3. Οι παρατηρητές διαθέτουν κατάλληλη κατάρτιση.

Άρθρο 17

Σώμα εμπειρογνομόνων των κρατών μελών

1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, συγκροτεί ετησίως σώμα εμπειρογνομόνων που διαθέτουν επαγγελματικό υπόβαθρο το οποίο καλύπτει τους τομείς πολιτικής ή, κατά περίπτωση, τους συγκεκριμένους τομείς προτεραιότητας που καθορίζονται στο πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης.

2. Παράλληλα με την κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1, κατόπιν πρόσκλησης της Επιτροπής, τα κράτη μέλη ορίζουν έναν ή περισσότερους ειδικευμένους εμπειρογνώμονες ανά τομέα πολιτικής για το σώμα εμπειρογνομόνων του επόμενου έτους. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι τουλάχιστον ένας οριζόμενος εμπειρογνώμονας ανά τομέα πολιτικής είναι διαθέσιμος κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους. Το κράτος μέλος μπορεί να επισημάνει την περίοδο έξι μηνών κατά την οποία είναι διαθέσιμος ο εμπειρογνώμονας καθώς και τις προτιμήσεις για συγκεκριμένη αξιολόγηση. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις εν λόγω προτιμήσεις στο μέτρο του δυνατού.

Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να ορίζουν εμπειρογνώμονες στους τομείς στους οποίους, για αντικειμενικούς λόγους, δεν αξιολογούνται ή, σε έκτακτες καταστάσεις, εάν ο διορισμός θα επηρέαζε ουσιωδώς την εκτέλεση εθνικών καθηκόντων. Εάν ένα κράτος μέλος επικαλεστεί την τελευταία περίπτωση, παρέχει εγγράφως στην Επιτροπή την αιτιολόγηση και πληροφορίες σχετικά με την έκτακτη κατάσταση.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με το εθνικό σημείο επαφής που έχει οριστεί για την επικοινωνία σχετικά με την τοποθέτηση εμπειρογνομόνων.

3. Ανάλογα με τις αξιολογήσεις που περιλαμβάνονται στο ετήσιο πρόγραμμα αξιολόγησης, η Επιτροπή θα προσδιορίζει περαιτέρω στην πρόσκληση τις επαγγελματικές απαιτήσεις για τον ορισμό των εμπειρογνομόνων.

4. Τα κράτη μέλη ορίζουν εμπειρογνώμονες εντός έξι εβδομάδων από την παραλαβή της πρόσκλησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι οριζόμενοι εμπειρογνώμονες πληρούν τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 15 και τις ειδικές απαιτήσεις που καθορίζονται στην πρόσκληση για τη συγκρότηση του σώματος εμπειρογνομόνων.

6. Οι εμπειρογνώμονες που έχουν λάβει την κατάλληλη κατάρτιση όπως αναφέρεται στο άρθρο 16 διορίζονται, ει δυνατόν, στο σώμα εμπειρογνομόνων που συγκροτείται για το έτος που έπεται του έτους κατά το οποίο παρακολούθησαν το σχετικό πρόγραμμα κατάρτισης.

7. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να καλέσει τα αρμόδια όργανα και οργανισμούς της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 7 να ορίσουν παρατηρητές για το σώμα εμπειρογνομόνων.

8. Η Επιτροπή αξιολογεί τους εμπειρογνώμονες που ορίζονται και επιβεβαιώνει την επιλογή των εμπειρογνομένων για το σώμα εντός μίας εβδομάδας από τον ορισμό τους. Εντός μηνός από τη συγκρότηση του σώματος εμπειρογνομένων, η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά με την επιλογή εμπειρογνομένων για τις αξιολογήσεις που προγραμματίζονται για το επόμενο έτος, λαμβάνοντας υπόψη τη διαθεσιμότητα και τις προτιμήσεις που έχουν εκφραστεί για συγκεκριμένη αξιολόγηση.

9. Όταν κανένας από τους εμπειρογνώμονες για τους τομείς πολιτικής δεν πληροί τις απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3, η Επιτροπή καλεί το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να ορίσει νέο εμπειρογνώμονα για τον συγκεκριμένο τομέα πολιτικής.

10. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι οριζόμενοι εμπειρογνώμονες να είναι διαθέσιμοι για αξιολογήσεις, εκτός εάν αντιμετωπίζουν έκτακτη κατάσταση, όπως κατάσταση που επηρεάζει ουσιωδώς την εκτέλεση εθνικών καθηκόντων ή συντρέχουν λόγοι προσωπικής κατάστασης. Εάν ένα κράτος μέλος επικαλεστεί μια τέτοια έκτακτη κατάσταση, παρέχει εγγράφως στην Επιτροπή την αιτιολόγηση και πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση.

Εάν ένας εμπειρογνώμονας δεν είναι πλέον διαθέσιμος να συμμετέχει στο σώμα, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ορίζει αντικαταστάτη εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

11. Η Επιτροπή επικαιροποιεί τον κατάλογο των εμπειρογνομένων του σώματος και ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά με τον αριθμό των εμπειρογνομένων που έχουν οριστεί ανά κράτος μέλος και τα προφίλ τους.

Άρθρο 18

Σύσταση των ομάδων

1. Η Επιτροπή καθορίζει τον αριθμό των εμπειρογνομένων των κρατών μελών και των εκπροσώπων της Επιτροπής που συμμετέχουν σε μια ομάδα με βάση τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες της δραστηριότητας αξιολόγησης ή παρακολούθησης. Ο μέγιστος αριθμός εκπροσώπων της Επιτροπής που συμμετέχουν σε ομάδα είναι δύο. Ο ελάχιστος αριθμός εμπειρογνομένων των κρατών μελών σε ομάδα που συμμετέχει σε προαναγγελλόμενη ή απροειδοποίητη επίσκεψη είναι τρεις. Η Επιτροπή επιλέγει εμπειρογνώμονες από το σώμα εμπειρογνομένων για να γίνουν μέλη μιας ομάδας.

Κατά τη σύσταση των ομάδων για νέες επισκέψεις και επισκέψεις επαλήθευσης σε συγκεκριμένο κράτος μέλος, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη επιδιώκουν να εξασφαλίσουν ότι τουλάχιστον οι μισοί από τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών στην ομάδα είναι οι ίδιοι με εκείνους που συμμετείχαν στην αξιολόγηση.

2. Κατά την επιλογή των εμπειρογνομένων, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τα απαιτούμενα προφίλ για μια συγκεκριμένη δραστηριότητα αξιολόγησης ή παρακολούθησης, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη διασφάλισης γεωγραφικής ισορροπίας και ισορροπίας όσον αφορά την επαγγελματική πείρα, καθώς και τις ικανότητες των εθνικών διοικήσεων.

Οι εμπειρογνώμονες των κρατών μελών δεν συμμετέχουν σε ομάδα που διεξάγει δραστηριότητα αξιολόγησης ή παρακολούθησης του κράτους μέλους στο οποίο εργάζονται.

3. Η Επιτροπή προσκαλεί τους επιλεγέντες εμπειρογνώμονες αμέσως μετά τον καθορισμό της ημερομηνίας της δραστηριότητας αξιολόγησης ή παρακολούθησης και το αργότερο 10 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη έναρξη της δραστηριότητας αξιολόγησης ή παρακολούθησης. Οι προσκεκλημένοι εμπειρογνώμονες απαντούν εντός μίας εβδομάδας από την παραλαβή της πρόσκλησης, σε συμφωνία με τις αρχές που τους όρισαν.

Οι προσκλήσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο αποστέλλονται μέσω των καθορισμένων εθνικών σημείων επαφής.

4. Όσον αφορά τις απροειδοποίητες επισκέψεις, η Επιτροπή αποστέλλει τις προσκλήσεις μέσω των καθορισμένων εθνικών σημείων επαφής το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη έναρξη της επίσκεψης. Οι προσκαλούμενοι εμπειρογνώμονες απαντούν εντός 72 ωρών από την παραλαβή της πρόσκλησης, σε συμφωνία με τις αρχές που τους όρισαν.

5. Η Επιτροπή μπορεί να καλέσει τα αρμόδια όργανα και οργανισμούς της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 7 να ορίσουν εκπρόσωπο με σχετική επαγγελματική και πρακτική πείρα για να συμμετάσχει ως παρατηρητής σε δραστηριότητα αξιολόγησης ή παρακολούθησης που αφορά τομέα ο οποίος καλύπτεται από την εντολή τους. Οι προθεσμίες που ορίζονται στις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος άρθρου ισχύουν για την πρόσκληση και την απάντηση.

6. Εάν ένα κράτος μέλος επιθυμεί να ορίσει εκπαιδευόμενο εμπειρογνώμονα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2, ενημερώνει την Επιτροπή τουλάχιστον έξι εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη έναρξη της αξιολόγησης.

7. Οι παρατηρητές που αναφέρονται στην παράγραφο 5 υποστηρίζουν την ομάδα, όπως ζητείται από τους επικεφαλής εμπειρογνώμονες, αλλά δεν συμμετέχουν στην εσωτερική διαδικασία λήψης αποφάσεων της ομάδας.

Οι εκπαιδευόμενοι εμπειρογνώμονες που αναφέρονται στην παράγραφο 6 δεν συμμετέχουν ενεργά στη δραστηριότητα αξιολόγησης.

8. Εάν η Επιτροπή δεν λάβει επιβεβαίωση της συμμετοχής του απαιτούμενου αριθμού εμπειρογνώμωνων από το σώμα τουλάχιστον έξι εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη έναρξη της δραστηριότητας αξιολόγησης ή παρακολούθησης, ή τουλάχιστον μία εβδομάδα πριν στην περίπτωση απροειδοποίητης επίσκεψης, η Επιτροπή καλεί αμελλητί όλα τα κράτη μέλη να ορίσουν ειδικευμένους εμπειρογνώμονες εκτός του σώματος για τις θέσεις που δεν έχουν καλυφθεί. Τα κράτη μέλη απαντούν εντός 72 ωρών από την παραλαβή της εν λόγω πρόσκλησης.

9. Η Επιτροπή ορίζει έναν επικεφαλής εμπειρογνώμονα της Επιτροπής και προτείνει τον επικεφαλής εμπειρογνώμονα των κρατών μελών. Ο επικεφαλής εμπειρογνώμονας των κρατών μελών ορίζεται από τα μέλη της ομάδας το συντομότερο δυνατόν μετά τη συγκρότησή της.

Οι επικεφαλής εμπειρογνώμονες είναι υπεύθυνοι ειδικότερα για τον συνολικό σχεδιασμό, τις προπαρασκευαστικές δραστηριότητες, την οργάνωση της ομάδας, τη διενέργεια της αξιολόγησης, τον συντονισμό της σύνταξης της έκθεσης αξιολόγησης, την παρουσίαση της έκθεσης αξιολόγησης και των συστάσεων, τον έλεγχο ποιότητας και τη συνέχεια που δίδεται στην αξιολόγηση, καθώς και τις σχετικές δραστηριότητες παρακολούθησης, ανάλογα με την περίπτωση.

Άρθρο 19

Διεξαγωγή των επισκέψεων

1. Οι ομάδες αναλαμβάνουν όλες τις απαραίτητες προπαρασκευαστικές δραστηριότητες για να διασφαλίσουν ότι οι επισκέψεις είναι αποδοτικές, ακριβείς και συνεπείς.

2. Το λεπτομερές πρόγραμμα των επισκέψεων σε ένα κράτος μέλος ή στα προξενεία του καταρτίζεται από την Επιτροπή σε στενή συνεργασία με τους επικεφαλής εμπειρογνώμονες και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Το λεπτομερές πρόγραμμα που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο μπορεί να περιλαμβάνει επισκέψεις και συναντήσεις με εθνικές αρχές και φορείς, καθώς και μη κυβερνητικούς και διεθνείς οργανισμούς, άλλες οντότητες, όργανα και οργανισμούς που υποστηρίζουν τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν.

3. Όσον αφορά τις προαναγγελλόμενες επισκέψεις, η Επιτροπή διαβουλεύεται με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και του κοινοποιεί το χρονοδιάγραμμα και το λεπτομερές πρόγραμμα τουλάχιστον έξι εβδομάδες πριν από την προβλεπόμενη διεξαγωγή της επίσκεψης. Παρέχει εκ των προτέρων τα ονόματα των μελών της ομάδας και των παρατηρητών. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ορίζει ένα σημείο επαφής προκειμένου να ρυθμιστούν οι πρακτικές λεπτομέρειες για την επίσκεψη.

4. Οι απροειδοποίητες επισκέψεις πραγματοποιούνται με προηγούμενη ενημέρωση τουλάχιστον 24 ωρών του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους. Οι απροειδοποίητες επισκέψεις στα εσωτερικά σύνορα πραγματοποιούνται χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους. Απροειδοποίητες επισκέψεις μπορούν να πραγματοποιούνται χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, σε περιπτώσεις όπου η Επιτροπή έχει τεκμηριωμένους λόγους να θεωρεί ότι υπάρχουν σοβαρές παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν. Οι επισκέψεις επαλήθευσης μπορούν επίσης να πραγματοποιούνται χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.

Η Επιτροπή καταρτίζει το λεπτομερές πρόγραμμα των απροειδοποίητων επισκέψεων. Όταν κράτος μέλος έχει ενημερωθεί για την απροειδοποίητη επίσκεψη, η Επιτροπή μπορεί να διαβουλευτεί με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος το χρονοδιάγραμμα και το λεπτομερές πρόγραμμα.

Άρθρο 20

Εκθέσεις αξιολόγησης και συστάσεις

1. Η ομάδα συντάσσει έκθεση αξιολόγησης μετά από κάθε αξιολόγηση.

Κατά την κατάρτιση της έκθεσης αξιολόγησης, οι ομάδες λαμβάνουν υπόψη τις απαντήσεις στο τυποποιημένο ερωτηματολόγιο, τις πρόσθετες πληροφορίες που ενδεχομένως έχουν λάβει σύμφωνα με τα άρθρα 7 έως 11 και έχουν επαληθεύσει κατά τη δραστηριότητα αξιολόγησης, καθώς και τα πορίσματα της δραστηριότητας αξιολόγησης. Οι εκθέσεις αξιολόγησης μπορεί να περιλαμβάνουν έγγραφο και ψηφιακό υλικό για την τεκμηρίωση των πορισμάτων. Όταν η αξιολόγηση διενεργείται μέσω επίσκεψης, η ομάδα συντάσσει την έκθεση αξιολόγησης κατά τη διάρκεια της επίσκεψης.

Η ομάδα αναλαμβάνει τη γενική ευθύνη της σύνταξης της έκθεσης αξιολόγησης και της διασφάλισης της ακεραιότητας και της ποιότητάς της. Σε περίπτωση διαφωνίας, η ομάδα προσπαθεί να επιτύχει συμβιβαστική λύση.

Η Επιτροπή διαβιβάζει το σχέδιο έκθεσης αξιολόγησης το οποίο περιέχει το σχέδιο συστάσεων στο αξιολογούμενο κράτος μέλος εντός τεσσάρων εβδομάδων από τη λήξη της δραστηριότητας αξιολόγησης. Το αξιολογούμενο κράτος μέλος διατυπώνει παρατηρήσεις επί του σχεδίου έκθεσης αξιολόγησης εντός δύο εβδομάδων από την παραλαβή του. Κατόπιν αιτήματος του αξιολογούμενου κράτους μέλους πραγματοποιείται συντακτική συνεδρίαση, το αργότερο πέντε εργάσιμες ημέρες από την παραλαβή των παρατηρήσεων του αξιολογούμενου κράτους μέλους. Οι παρατηρήσεις του αξιολογούμενου κράτους μέλους αντικατοπτρίζονται στο σχέδιο έκθεσης αξιολόγησης, κατά περίπτωση.

2. Η έκθεση αξιολόγησης αναλύει τις ποιοτικές, ποσοτικές, επιχειρησιακές, διοικητικές και οργανωτικές πτυχές και απεικονίζει τις ελλείψεις, τους τομείς προς βελτίωση και τις βέλτιστες πρακτικές που εντοπίστηκαν κατά την αξιολόγηση.

3. Τα πορίσματα μπορούν να αποτιμηθούν ως εξής:

- α) βέλτιστη πρακτική·
- β) απαιτούνται βελτιώσεις·
- γ) μη συμβατό.

4. Η Επιτροπή εγκρίνει την έκθεση αξιολόγησης μέσω εκτελεστικής πράξης. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 30 παράγραφος 2. Η έκθεση αξιολόγησης εγκρίνεται το αργότερο τέσσερις μήνες μετά τη λήξη της δραστηριότητας αξιολόγησης.

Η έκθεση αξιολόγησης περιλαμβάνει συστάσεις για διορθωτικά μέτρα που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των ελλείψεων και τομείς προς βελτίωση που εντοπίστηκαν κατά την αξιολόγηση και αναφέρει τις προτεραιότητες για την εφαρμογή τους. Η έκθεση αξιολόγησης μπορεί να ορίζει εύλογες προθεσμίες που καθορίζονται σε συνεργασία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος για την εφαρμογή των συστάσεων. Όταν η αξιολόγηση εντοπίζει σοβαρή έλλειψη, εφαρμόζονται οι ειδικές διατάξεις του άρθρου 22.

Η Επιτροπή διαβιβάζει την έκθεση αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο το αργότερο 14 ημέρες από την έγκριση της έκθεσης.

5. Όταν το αξιολογούμενο κράτος μέλος, εντός 10 εργάσιμων ημερών από τη συντακτική συνεδρίαση, αμφισβητήσει ουσιωδώς το περιεχόμενο του σχεδίου έκθεσης αξιολόγησης ή τη φύση πορίσματος, η έκθεση που εγκρίνεται από την Επιτροπή περιορίζεται στα πορίσματα και δεν περιέχει συστάσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, και με την επιφύλαξη του άρθρου 22, η Επιτροπή υποβάλλει, το αργότερο τέσσερις μήνες μετά τη λήξη της δραστηριότητας αξιολόγησης, χωριστή πρόταση προς το Συμβούλιο για την έκδοση συστάσεων μέσω εκτελεστικής απόφασης. Η πρόταση μπορεί να ορίζει εύλογες προθεσμίες που καθορίζονται σε συνεργασία με το κράτος μέλος για την εφαρμογή των συστάσεων και αναφέρει τις προτεραιότητες για την εφαρμογή τους.

Το Συμβούλιο εκδίδει τις συστάσεις και τις διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα εθνικά κοινοβούλια.

Άρθρο 21

Συνέχεια και παρακολούθηση

1. Εντός δύο μηνών από την έγκριση από την Επιτροπή της έκθεσης αξιολόγησης που περιλαμβάνει συστάσεις, δυνάμει του άρθρου 20 παράγραφος 4, ή την έκδοση των συστάσεων του Συμβουλίου, δυνάμει του άρθρου 20 παράγραφος 5, το αξιολογούμενο κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο σχέδιο δράσης για την εφαρμογή όλων των συστάσεων. Τα άλλα κράτη μέλη καλούνται να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί του σχεδίου δράσης.

2. Αφού ζητήσει τη γνώμη της ομάδας που διεξήγαγε τη δραστηριότητα αξιολόγησης, η Επιτροπή παρέχει στο αξιολογούμενο κράτος μέλος επισκόπηση της καταλληλότητας του σχεδίου δράσης εντός μηνός από την υποβολή του.

Εάν η Επιτροπή θεωρήσει ότι το σχέδιο δράσης δεν είναι κατάλληλο, το αξιολογούμενο κράτος μέλος υποβάλλει αναθεωρημένο σχέδιο δράσης εντός μηνός από την παραλαβή της επισκόπησης. Η Επιτροπή υποβάλλει επίσης την επισκόπηση του σχεδίου δράσης στο Συμβούλιο.

3. Το αξιολογούμενο κράτος μέλος υποβάλλει έκθεση στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης του, ανά έξι μήνες από την ημερομηνία κοινοποίησης της παραλαβής της επισκόπησης του σχεδίου δράσης, έως ότου η Επιτροπή θεωρήσει ότι το σχέδιο δράσης έχει υλοποιηθεί πλήρως. Ανάλογα με τη φύση των ελλείψεων και την πρόοδο στην εφαρμογή των συστάσεων, η Επιτροπή, σε διαβούλευση με το αξιολογούμενο κράτος μέλος, μπορεί να απαιτήσει από το αξιολογούμενο κράτος μέλος διαφορετική συχνότητα υποβολής εκθέσεων.

Εάν το αξιολογούμενο κράτος μέλος δεν υποβάλλει τακτικά εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης, η Επιτροπή ενημερώνει το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ότι το αξιολογούμενο κράτος μέλος δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του.

Η Επιτροπή μπορεί να πραγματοποιεί επισκέψεις επαλήθευσης για να παρακολουθεί την πρόοδο της εφαρμογής του σχεδίου δράσης.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το σχέδιο δράσης έχει υλοποιηθεί πλήρως, ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά με το κλείσιμο του σχεδίου δράσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΣΟΒΑΡΗ ΕΛΛΕΙΨΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Άρθρο 22

Ειδικές διατάξεις σε περίπτωση διαπίστωσης σοβαρής έλλειψης μέσω της έκθεσης αξιολόγησης

1. Μετά τη λήξη της δραστηριότητας αξιολόγησης, η Επιτροπή και οι επικεφαλής εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, εξ ονόματος της ομάδας, ενημερώνουν γραπτώς το αξιολογούμενο κράτος μέλος ότι εντοπίστηκε σοβαρή έλλειψη. Το Συμβούλιο επίσης ενημερώνεται αμελλητί.

Το αξιολογούμενο κράτος μέλος λαμβάνει άμεσα διορθωτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένης, όπου απαιτείται, της κινητοποίησης όλων των κατάλληλων επιχειρησιακών και οικονομικών μέσων. Το αξιολογούμενο κράτος μέλος ενημερώνει αμελλητί την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με τα άμεσα διορθωτικά μέτρα που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν. Παράλληλα, η Επιτροπή ενημερώνει για τη σοβαρή έλλειψη τα αρμόδια όργανα και οργανισμούς της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 7, προκειμένου να παράσχουν ενδεχομένως στήριξη στο αξιολογούμενο κράτος μέλος.

2. Η έκθεση αξιολόγησης που συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφοι 1, 2 και 3 περιλαμβάνει κατά προτεραιότητα τα πορίσματα που οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι υπάρχει σοβαρή έλλειψη. Ο τίτλος και το συμπέρασμα της έκθεσης αξιολόγησης καταδεικνύουν σαφώς την ύπαρξη σοβαρής έλλειψης ή ελλείψεων. Συνοδεύεται από σχέδια συστάσεων, μεταξύ άλλων σχετικά με άμεσα διορθωτικά μέτρα. Η Επιτροπή διαβιβάζει το σχέδιο έκθεσης αξιολόγησης στο αξιολογούμενο κράτος μέλος εντός δύο εβδομάδων από τη λήξη της δραστηριότητας αξιολόγησης.

Το αξιολογούμενο κράτος μέλος διατυπώνει παρατηρήσεις επί του σχεδίου έκθεσης αξιολόγησης εντός 10 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του. Κατόπιν αιτήματος του αξιολογούμενου κράτους μέλους πραγματοποιείται συντακτική συνεδρίαση, το αργότερο πέντε εργάσιμες ημέρες από την παραλαβή των παρατηρήσεων του αξιολογούμενου κράτους μέλους.

3. Για δεόντως αιτιολογημένους επιτακτικούς λόγους επείγουσας ανάγκης που αφορούν τη σοβαρή έλλειψη, η Επιτροπή εγκρίνει την έκθεση αξιολόγησης το αργότερο έξι εβδομάδες μετά τη λήξη της δραστηριότητας αξιολόγησης μέσω εκτελεστικής πράξης άμεσης εφαρμογής σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 3. Η Επιτροπή διαβιβάζει την έκθεση αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

4. Με βάση τα πορίσματα, η ομάδα συντάσσει συστάσεις για διορθωτικά μέτρα με σκοπό την αντιμετώπιση της σοβαρής έλλειψης που διαπιστώθηκε στην έκθεση αξιολόγησης.

Εντός έξι εβδομάδων από την έγκριση της έκθεσης αξιολόγησης, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο την έκθεση αξιολόγησης μαζί με πρόταση συστάσεων για διορθωτικά μέτρα που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της σοβαρής έλλειψης που εντοπίστηκε κατά την αξιολόγηση και αναφορά των προτεραιοτήτων για την εφαρμογή τους.

Το Συμβούλιο εκδίδει συστάσεις εντός μηνός από την παραλαβή της πρότασης.

Το Συμβούλιο διαβιβάζει τις συστάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα εθνικά κοινοβούλια.

Το Συμβούλιο ορίζει αναλογικές προθεσμίες για την εφαρμογή των συστάσεων που αφορούν σοβαρή έλλειψη και προσδιορίζει τη συχνότητα της υποβολής εκθέσεων από το αξιολογούμενο κράτος μέλος στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης του.

5. Εάν επίσκεψη αποκαλύψει σοβαρή έλλειψη που κρίνεται ότι συνιστά σοβαρή απειλή όσον αφορά τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια εντός του χώρου χωρίς έλεγχο στα εσωτερικά σύνορα, ή που εντοπίζεται βάσει του κινδύνου συστηματικής παραβίασης των θεμελιωδών δικαιωμάτων, η Επιτροπή ενημερώνει αμέσως σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Το Συμβούλιο συζητά επείγοντως το θέμα και επιδιώκει να εγκρίνει, βάσει πρότασης της Επιτροπής, μέσω εκτελεστικής πράξης, συστάσεις που καθορίζουν κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση ή τον περιορισμό των επιπτώσεων της σοβαρής έλλειψης όσον αφορά τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια εντός του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, ή της συστηματικής παραβίασης των θεμελιωδών δικαιωμάτων, εντός δύο εβδομάδων από την παραλαβή της πρότασης. Η απόφαση του Συμβουλίου με την οποία διατυπώνονται οι συστάσεις δεν θίγει το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 και το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896.

Το Συμβούλιο διαβιβάζει τις συστάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

6. Το αξιολογούμενο κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο το σχέδιο δράσης του εντός μηνός από την έκδοση των συστάσεων. Τα άλλα κράτη μέλη καλούνται να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί του σχεδίου δράσης. Η Επιτροπή διαβιβάζει το σχέδιο δράσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Αφού ζητήσει τη γνώμη της ομάδας που διεξήγαγε τη δραστηριότητα αξιολόγησης, η Επιτροπή παρέχει στο αξιολογούμενο κράτος μέλος επισκόπηση της καταλληλότητας του σχεδίου δράσης εντός δύο εβδομάδων από την υποβολή του. Εάν η Επιτροπή θεωρήσει ότι το σχέδιο δράσης δεν είναι κατάλληλο, το αξιολογούμενο κράτος μέλος υποβάλλει αναθεωρημένο σχέδιο δράσης εντός δύο εβδομάδων από την παραλαβή της επισκόπησης.

Η Επιτροπή παρουσιάζει την επισκόπηση του σχεδίου δράσης στο Συμβούλιο και τη διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το αξιολογούμενο κράτος μέλος υποβάλλει έκθεση στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης του έως ότου η Επιτροπή θεωρήσει ότι το σχέδιο δράσης έχει υλοποιηθεί πλήρως.

7. Για να επαληθευθεί η πρόοδος που σημειώνεται στην εφαρμογή των συστάσεων σχετικά με τη σοβαρή έλλειψη, η Επιτροπή διοργανώνει νέα επίσκεψη το αργότερο ένα έτος από την ημερομηνία της δραστηριότητας αξιολόγησης.

Η ομάδα συντάσσει έκθεση νέας επίσκεψης σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1, στην οποία αξιολογεί την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων του Συμβουλίου και συμπεραίνει αν έχει αντιμετωπιστεί η σοβαρή έλλειψη.

Η Επιτροπή εγκρίνει, μέσω εκτελεστικής πράξης, έκθεση νέας επίσκεψης. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 30 παράγραφος 2. Η Επιτροπή υποβάλλει την έκθεση νέας επίσκεψης στο Συμβούλιο.

8. Το Συμβούλιο μπορεί να διατυπώσει τη θέση του σχετικά με την έκθεση νέας επίσκεψης και, κατά περίπτωση, να καλέσει την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για συστάσεις διορθωτικών μέτρων με στόχο την αντιμετώπιση της συνεχιζόμενης σοβαρής έλλειψης που εντοπίστηκε στην έκθεση νέας επίσκεψης. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 6 και 7.

9. Όταν η Επιτροπή κρίνει ότι το σχέδιο δράσης μπορεί να κλείσει, διοργανώνει επίσκεψη επαλήθευσης και ενημερώνει το Συμβούλιο σχετικά με το αποτέλεσμα της επίσκεψης επαλήθευσης. Η Επιτροπή ενημερώνει επίσης το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ότι το σχέδιο δράσης μπορεί να κλείσει.

Το Συμβούλιο, με βάση την πρόταση της Επιτροπής, λαμβάνοντας υπόψη το αποτέλεσμα της επίσκεψης επαλήθευσης, εκδίδει εκτελεστική απόφαση με την οποία εγκρίνει το κλείσιμο του σχεδίου δράσης.

Άρθρο 23

Ειδικές διατάξεις για τις πρώτες αξιολογήσεις

1. Υπό το πρίσμα των πορισμάτων, η έκθεση αξιολόγησης που ακολουθεί πρώτη αξιολόγηση και συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφοι 1 και 4 συνοδεύεται από σχέδιο συστάσεων για διορθωτικά μέτρα.

Η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση στο Συμβούλιο για την έκδοση των σχετικών συστάσεων το αργότερο τέσσερις μήνες μετά τη λήξη της δραστηριότητας αξιολόγησης.

2. Το Συμβούλιο εκδίδει συστάσεις. Μπορεί να ορίζει προθεσμίες για την εφαρμογή συγκεκριμένων συστάσεων.

Το Συμβούλιο διαβιβάζει τις συστάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα εθνικά κοινοβούλια.

3. Το αξιολογούμενο κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο σχέδιο δράσης για την εφαρμογή όλων των συστάσεων.

Αφού ζητήσει τη γνώμη της ομάδας που διεξήγαγε τη δραστηριότητα αξιολόγησης, η Επιτροπή παρέχει στο αξιολογούμενο κράτος μέλος επισκόπηση της καταλληλότητας του σχεδίου δράσης εντός μηνός από την υποβολή του.

Εάν η Επιτροπή θεωρήσει ότι το σχέδιο δράσης δεν είναι κατάλληλο, το αξιολογούμενο κράτος μέλος υποβάλλει αναθεωρημένο σχέδιο δράσης.

Το αξιολογούμενο κράτος μέλος υποβάλλει έκθεση στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης ανά έξι μήνες από την ημερομηνία κοινοποίησης της παραλαβής της επισκόπησης.

4. Εάν η έκθεση αξιολόγησης συμπεραίνει ότι το αξιολογούμενο κράτος μέλος δεν εκπληρώνει τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν, η Επιτροπή διοργανώνει μία ή περισσότερες νέες επισκέψεις.

Η ομάδα συντάσσει έκθεση νέας επίσκεψης σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφοι 1 έως 4, στην οποία αξιολογεί την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων του Συμβουλίου.

Η Επιτροπή εγκρίνει, μέσω εκτελεστικής πράξης, την έκθεση νέας επίσκεψης. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 30 παράγραφος 2. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο την έκθεση νέας επίσκεψης και πρόταση συστάσεων του Συμβουλίου, αν κρίνεται σκόπιμο, προς έγκριση μέσω εκτελεστικής απόφασης.

5. Όταν θεωρεί ότι το σχέδιο δράσης μπορεί να κλείσει, η Επιτροπή διοργανώνει επίσκεψη επαλήθευσης πριν από το κλείσιμο του σχεδίου δράσης.

Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για το αποτέλεσμα της επίσκεψης επαλήθευσης. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ότι το σχέδιο δράσης μπορεί να κλείσει.

Το Συμβούλιο, με βάση την πρόταση της Επιτροπής και λαμβάνοντας υπόψη το αποτέλεσμα της επίσκεψης επαλήθευσης, εκδίδει εκτελεστική απόφαση με την οποία εγκρίνει το κλείσιμο του σχεδίου δράσης.

6. Τα κράτη μέλη, για τα οποία το Συμβούλιο έχει λάβει απόφαση ότι οι διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν πρέπει να εφαρμόζονται πλήρως, αξιολογούνται σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α) το αργότερο ένα έτος από την ημερομηνία πλήρους εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν στο εκάστοτε κράτος μέλος. Το ετήσιο πρόγραμμα αξιολόγησης επικαιροποιείται για τον σκοπό αυτόν.

Άρθρο 24

Ειδική διάταξη για τις θεματικές αξιολογήσεις

Το άρθρο 23 παράγραφοι 1, 2 και 3 εφαρμόζεται στις θεματικές αξιολογήσεις.

Εάν η θεματική αξιολόγηση εντοπίσει σοβαρή έλλειψη, εφαρμόζεται το άρθρο 22.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΕΝΓΚΕΝ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 25

Έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο

Η Επιτροπή υποβάλλει ετησίως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λεπτομερή έκθεση σχετικά με τις αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν δυνάμει του παρόντος κανονισμού κατά το προηγούμενο έτος. Η εν λόγω έκθεση δημοσιοποιείται

Η έκθεση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν το προηγούμενο έτος, τη λειτουργία του σώματος εμπειρογνομόνων, συμπεριλαμβανομένης της διαθεσιμότητας εμπειρογνομόνων των κρατών μελών, τα συμπεράσματα που συνάγονται από αυτές τις αξιολογήσεις και την επικρατούσα κατάσταση ως προς τα διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν από τα κράτη μέλη. Στην έκθεση διαπιστώνονται κοινά ζητήματα, ανταλλάσσονται βέλτιστες πρακτικές και καινοτόμες λύσεις, με βάση τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων αξιολόγησης και παρακολούθησης που διεξάγονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, προκειμένου να βελτιωθεί η εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν. Στην έκθεση λαμβάνονται υπόψη συνέργειες με άλλα εργαλεία και μηχανισμούς παρακολούθησης για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα.

Η Επιτροπή διαβιβάζει αμελλητί την έκθεση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στα εθνικά κοινοβούλια. Το Συμβούλιο συζητά την έκθεση, λαμβάνοντας υπόψη τη συμβολή των αξιολογήσεων στη λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα.

Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τουλάχιστον δύο φορές ετησίως σχετικά με την πρόοδο στην εφαρμογή των σχεδίων δράσης που καταρτίζουν τα κράτη μέλη. Ειδικότερα, η Επιτροπή παρέχει πληροφορίες για τις επισκοπήσεις της σχετικά με την καταλληλότητα των σχεδίων δράσης και το αποτέλεσμα των νέων επισκέψεων επαλήθευσης, καθώς και τις παρατηρήσεις της όταν θεωρεί ότι υφίσταται σημαντική έλλειψη προόδου στην εφαρμογή ενός σχεδίου δράσης.

Άρθρο 26

Οδηγός αξιολόγησης Σένγκεν

Η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, καταρτίζει και, εφόσον απαιτείται, επικαιροποιεί κατευθυντήριες γραμμές, ιδίως όσον αφορά:

- α) τις αρμοδιότητες των εμπειρογνομόνων, των εκπροσώπων της Επιτροπής και των παρατηρητών σε θέματα κατάρτισης,
- β) τις προπαρασκευαστικές δραστηριότητες για τις αξιολογήσεις,
- γ) τη διεξαγωγή επισκέψεων, συμπεριλαμβανομένων απροειδοποίητων επισκέψεων,
- δ) τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων αξιολόγησης και παρακολούθησης, μεταξύ άλλων με ερωτηματολόγιο ή, κατ' εξαίρεση, με άλλες μεθόδους εξ αποστάσεως,
- ε) τη διαδικασία κατάρτισης και τη συμπερίληψη έγγραφου και ψηφιακού υλικού τεκμηρίωσης στις εκθέσεις αξιολόγησης,
- στ) τη διαδικασία συνέχειας· ειδικότερα όσον αφορά τις νέες επισκέψεις και τις επισκέψεις επαλήθευσης,
- ζ) συνέργειες με άλλες δραστηριότητες αξιολόγησης και παρακολούθησης,
- η) ζητήματα υλικοτεχνικής υποστήριξης και οικονομικά ζητήματα σχετικά με τη διοργάνωση δραστηριοτήτων αξιολόγησης και παρακολούθησης.
- θ) την επαλήθευση των δραστηριοτήτων των οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, στον βαθμό που ασκούν καθήκοντα εξ ονόματος των κρατών μελών για να συνδράμουν στην επιχειρησιακή εφαρμογή των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν.

Άρθρο 27

Επανεξέταση

Η Επιτροπή επανεξετάζει την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο εντός έξι μηνών από την έγκριση όλων των εκθέσεων αξιολόγησης που αφορούν τις αξιολογήσεις που καλύπτει το πρώτο πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης που εγκρίνεται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Η εν λόγω επανεξέταση καλύπτει όλα τα στοιχεία του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας των διαδικασιών έκδοσης πράξεων βάσει του μηχανισμού αξιολόγησης. Η Επιτροπή υποβάλλει αμελλητί την έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Άρθρο 28

Ευαίσθητες πληροφορίες

1. Τα μέλη των ομάδων, οι παρατηρητές και οι εκπαιδευόμενοι εμπειρογνώμονες θεωρούν εμπιστευτικές τις πληροφορίες που λαμβάνουν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.
2. Η διαβάθμιση των εκθέσεων είναι «ευαίσθητες μη διαβαθμισμένες» σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/443. Διαβαθμίζονται ως «RESTREINT UE/EU RESTRICTED» κατά την έννοια της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444, όταν η διαβάθμιση αυτή απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της συγκεκριμένης απόφασης ή κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του αξιολογούμενου κράτους μέλους.

Η Επιτροπή, ύστερα από διαβούλευση με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, αποφασίζει ποιο μέρος της έκθεσης αξιολόγησης μπορεί να δημοσιοποιηθεί.

3. Η διαβίβαση και ο χειρισμός διαβαθμισμένων πληροφοριών και εγγράφων για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες ασφαλείας. Οι εν λόγω κανόνες δεν αποκλείουν τη διάθεση πληροφοριών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα αρμόδια όργανα και οργανισμούς της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 7.

Άρθρο 29

Προϋποθέσεις για τη συμμετοχή της Ιρλανδίας

1. Οι εμπειρογνώμονες από την Ιρλανδία συμμετέχουν στην αξιολόγηση μόνο για όσα μέρη του κεκτημένου του Σένγκεν τής επιτρέπεται να συμμετέχει.

2. Οι αξιολογήσεις καλύπτουν την αποτελεσματική και ουσιαστική εφαρμογή εκ μέρους της Ιρλανδίας μόνο των μερών του κεκτημένου του Σένγκεν στα οποία της επιτρέπεται να συμμετέχει.
3. Η Ιρλανδία συμμετέχει στην έκδοση των συστάσεων από το Συμβούλιο μόνο ως προς τα μέρη του κεκτημένου του Σένγκεν στα οποία της επιτρέπεται να συμμετέχει.

Άρθρο 30

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Σε περίπτωση παραπομπής στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
Εάν η επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Σε περίπτωση παραπομπής στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 σε συνδυασμό με το άρθρο 5 του κανονισμού αυτού.

Άρθρο 31

Μεταβατικές διατάξεις

1. Το πρώτο πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης και το πρώτο ετήσιο πρόγραμμα αξιολόγησης δυνάμει του παρόντος κανονισμού θεσπίζονται έως την 1η Δεκεμβρίου 2022 και αρχίζουν την 1η Φεβρουαρίου 2023.

Το πρώτο πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης δυνάμει του παρόντος κανονισμού λαμβάνει υπόψη τις αξιολογήσεις που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του δεύτερου πολυετούς προγράμματος που εγκρίθηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 και καταρτίζεται ως συνέχεια του εν λόγω προγράμματος.

2. Έως ότου να καταρτιστεί το τυποποιημένο ερωτηματολόγιο που προβλέπεται στο άρθρο 14 του παρόντος κανονισμού χρησιμοποιείται το τυποποιημένο ερωτηματολόγιο που έχει εγκριθεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1053/2013.
3. Για τις αξιολογήσεις που διενεργούνται πριν από την 1η Φεβρουαρίου 2023, οι εκθέσεις αξιολόγησης και οι συστάσεις διεξάγονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1053/2013. Οι δραστηριότητες συνέχειας και παρακολούθησης των εν λόγω αξιολογήσεων, αρχής γενομένης από την υποβολή των σχεδίων δράσης, διεξάγονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 32

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 καταργείται με ισχύ από 1ης Οκτωβρίου 2022, με εξαίρεση τις διατάξεις που αφορούν την έκδοση των εκθέσεων αξιολόγησης και των συστάσεων, οι οποίες εφαρμόζονται έως την έγκριση των εκθέσεων αξιολόγησης και των συστάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 31 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού.

Οι παραπομπές στον καταργούμενο κανονισμό νοούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος.

Άρθρο 33

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Οκτωβρίου 2022.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Λουξεμβούργο, 9 Ιουνίου 2022.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
É. DUPOND-MORETTI

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1053/2013	Παρών κανονισμός
Άρθρο 1 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 1 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 1 παράγραφος 3	Άρθρο 15 παράγραφος 2
Άρθρο 2	Άρθρο 2
Άρθρο 3	Άρθρο 3
-	Άρθρο 4
-	Άρθρο 5
Άρθρο 4 παράγραφος 1	Άρθρο 1 παράγραφος 3
Άρθρο 4 παράγραφοι 2 και 3	Άρθρο 6
Άρθρο 8	Άρθρο 7
Άρθρο 7	Άρθρο 8
-	Άρθρο 9
-	Άρθρο 10
-	Άρθρο 11
Άρθρο 5	Άρθρο 12
Άρθρο 6	Άρθρο 13
Άρθρο 9	Άρθρο 14
Άρθρο 12	Άρθρο 15 παράγραφος 1
Άρθρο 12	Άρθρο 16
-	Άρθρο 17
Άρθρα 10 και 11	Άρθρο 18
Άρθρο 13	Άρθρο 19
Άρθρα 14 και 15	Άρθρο 20
Άρθρο 16	Άρθρο 21
-	Άρθρο 22
-	Άρθρο 23
-	Άρθρο 24
Άρθρο 20	Άρθρο 25
-	Άρθρο 26
Άρθρο 22	Άρθρο 27
Άρθρο 19	-
Άρθρο 17	Άρθρο 28
Άρθρο 18	Άρθρο 29
Άρθρο 21	Άρθρο 30
Άρθρο 23	Άρθρο 31
Άρθρο 23	Άρθρο 32
Άρθρο 24	Άρθρο 33